

nov. IV. Persiano

4

Biblioteca Apostolica Vaticana ALL RIGHTS RESERVED ©
© Biblioteca Apostolica Vaticana ALL RIGHTS RESERVED

Biblioteca Apostolica Vaticana ALL RIGHTS RESERVED © Biblioteca Apostolica Vaticana ALL RIGHTS RESERVED

12. ٧٨٨٨
 13. ٧٨٨٨
 14. ٧٨٨٨
 15. ٧٨٨٨
 16. ٧٨٨٨
 17. ٧٨٨٨
 18. ٧٨٨٨
 19. ٧٨٨٨
 20. ٧٨٨٨

Biblioteca Apostolica Vaticana ALL RIGHTS RESERVED
 Biblioteca Apostolica Vaticana ALL RIGHTS RESERVED
 Biblioteca Apostolica Vaticana ALL RIGHTS RESERVED

خريد الحسن

اپد و پسر و جان پاک یکی خدا

انجیل می

اصحاح اول

کتاب زاینده خداوند عیسی مسیح

پسر داوود پسر ابراهیم ابراهیم ایسم را
 زاده ایسم یعقوب را زاده یعقوب یهودا
 و برادران را زاده یهودا فارص و زارح را زاده
 از تامار یهودا فارص و زارح را زاده از سلما
 فارص حصرون را زاده حصرون ارام را زاده
 ارام عمیناداب را زاده عمیناداب نحشون را
 زاده نحشون سلون را زاده سلون باعاز را
 زاده باعاز عوبید را زاده ابراهیم عوبید
 ایشار را زاده ایشار داوود را زاده داوود
 سلیمان را زاده از دین اوریا سلیمان رحبعم را
 زاده رحبعم ابیار را زاده ابیار اسار را زاده اسار

پوشافاط را زاده پوشافاط پورام را زاده پورام
عوزیا را زاده عوزیا پورام را زاده پورام احاز را
زاده احاز حرقیا را زاده حرقیا منشی را زاده
منشی امون را زاده امون یوشیا را زاده یوشیا
یوخنیا و برادر او را زاده حرقیا را زاده
حرقیا یوخنیا شالا تیل را زاده شالا تیل
زور بابیل را زاده زور بابیل ابیود را زاده ابیود
الیاقیم را زاده الیاقیم عازور را زاده عازور
زادوق را زاده زادوق اخین را زاده اخین الیود را
زاده الیود الیعاز را زاده الیعاز ماثان را زاده
ماثان یعقوب را زاده یعقوب یوسف را زاده یوسف
مرد مریم بود از مریم که از وی عیسی مسیح زاده
شد جمله این قبایل از ابرهیم تا داوود چهارده
قبیله و از داوود تا غارة بابیل چهارده قبیله

و او عاۃ با بیل تا مسیح چهارده قبیله **حلم مریم**
 زاید از علیو مسیح چنین بود چون مریم مادر
 وی برای یوسف نامزد کرده بودند پیش از آنکه
 آنها زشوند از جان پاک حامله شد و یوسف
 مردی بود پرهیزکار و نجو است که اشکارا کرد آنند
 خواست تا او را اینها نطلاق دهد چون اندیشه
 چنین کرد فرشته خداوند او را دیده شد
 با وی گفت ای یوسف یا فرزند داوود
 از حامله شدن مریم پنداشته مکن زیرا که
 بجه که او زاید از روح القدس است نامش
 عیسی که مسیح خوانده شود او ست که
 مردمان خود را از گناهها خلاصی دهد تا
 انج خدا ای تعالی بر زبان ایشعیا پیغمبر
 گفته بود با تمام رسد که دختر دوشیزه

آبستر شود و بزايد نهرند تا شرعی انویل کے
تفسیرش خدای ما باما است چون یوسف از
خواب درآمد فرمان فرشته خدا قبول کرد و مریم را
نیک می داشت و او را ندانست تا از وقت که فرزند
بگم خود را زاده و نامش یسوع نهاد **ولادت**

II

عیسی چون عیسی بزاد در بیت لحم یهودا بروزگار
هیرودیس ملک آمدند بحو سیان از مشرق
تا بیت المقدس می رسیدند کجا است ملک
جهودان که زاده شد است ستاره او در مشرق
دیدن ایام و آمدیم تا او را سجده برید هیرودیس
ملک از سخن شنید ترسید و هر که در بیت
المقدس بودند پس جمع کرد همه اکابر
کاهنان و کاتبان و از ایشان پدیدرسند که مسیح
چه جایکه زاید ایشان جواب دادند که در بیت

حمایه و در این معنی همان خانه چنان بنشسته شده است
 در کتاب پیغمبر بابت حمایه و توحفیر
 بنیستی در مملکت یهود را از تویند که در زیاده
 شاه کی بجای اند شعیب مرانی ایسر اسیرانده اند
 هیرودیس مجوسیان را در خفیه بخواند و از ایشان
 تفحص کرد که ستاره را در چه وقت دیدند چون
 هنگام طلوع ستاره دریافت ایشان بابت حم
 فرستاد و گفت برویند و محو هر چه تمامتر از
 حال کوئل تحت کنید و چون او را یافته باشند
 مرا اعلام دهید تا من نیز او را بسجده کردن بروم
 ایشان چون سخن طاعت شنیدند روانه شدند و آنک
 از ستاره در مشرق دیده بودند بر ابرایشان در پیش
 رفت تا رسیدند آنجا که کوئل بود ایستاد چون ستاره را
 دیدند عظیم شاد شدند آنکه در خانه رفتند و کوئل را

برآمدن

دیدند بامر پدر ما در خود پس روی بر زمین نهادند
و سجده کردند برای او و خرجینها را خود را نشانیدند
و تحفه ها را خود را پیش کشیدند زار و گندرو و **وعد**
پسر در خواب دیده شد ایشان را که پیش
هیرو دین باز بگردند براه دیگر بوارایت
خود رفتند **دقت بمصر** فرشته خدای
تعالی در خواب یوسف را گفت برخیز کوفل را
بما درش بجا و بگریز بجانب مصر و اینجا باش تا وقتی
که بتو معلوم کنم زیرا که هیرو دین غم هلاکت
کوفل کرده است یوسف برخاست و کوفل را
بما درش برداشت و بمصر گشت و اینجا
مقام گرفت تا مرگ هیرو دین سبب اندک خام
شود ایح خدای بر زبان پیغمبر گفته بود فرزند
خود را از مصر خواندم **کشش کوفلگان** چون

هرودیس دینکه مجوسیان بروی است تهر اکر دند
 خشمناک شد و ستاد کشت جمله اطفال بیت لحم را
 و تمام نواحی وی از دو سالگی تا کمتر بر این مقدار
 که دانسته بود از مجوسیان و آنچه ابرمیا
 پیغمبر گفته بود تمام او ازها شنیدم در کوه جبار
 رانده لرستان و توحه کردن بسیار را حیا نموده
 کند از برای فرزند و شادی قبول نمی کند
 از برای نیستی ایشان **باز گفتن از مصر بنامه**
 چون هرودیس مرد و فرشته خدا آمد پیش
 یوسف در خواب بمصر و گفت برخیز بستان
 کودک را با مادر و باز رو بزمین اسرائیل
 زیرا که هلاک شد آنکس که جان کودک را میخواست
 آنکه یوسف برخاست و برداشت کودک را
 با مادرش پس بزمین بنی اسرائیل یعنی بیت المقدس

کودکانه
 اکر دند

III

آمد

و چون سَنید که ارکلا و و سنجای پدر علی نشسته
بود ترسید که الحارود در خوابید که
بزمیر جلیل اند و چون بیامد در شهر ناصره
مقام گرفت تا قول پیغمبر تمام ^کد اورا ناصری
خوانند در آن روز کار آمد و حنا و صابن
مزد می داد در خرابه ها و بهود و می گفت
توبه کنید که سلوک اسماعیل نزدیک آمد است
اینست که گفته شده است بر زبان ایشعیا
پیغمبر و اوزی بانگ می زند بر بیایان ویران
ساخته گردانید راه خدا بر او هموار کنید
حی را پوشش از یشم شتر بود و میانش
بذر ناری از آدمی بسته و غذای او ملخ
و انگبین بیایانی ^کانکه خلق و خلائق پیش
وی آمدند لرحله و لایتهار بهود و از

پاشود

نواحی از آن از کرم بر کرم اردن وارد است وی عبادی
 ستند در رودخانه اردن بحالتی که بکناها خود
 اعتراف می کردند چو زید چنانکه بسیار از
 احبار و معتزله و زنادقه می بیند تا از دست
 وی شسته شوند و توبه کنند بدیشان گفت
 یا نتایج افای که مود شما را راه گریز از خشم
 خدای تعالی اگر توبه نکنید اکنون میوه
 نیک بارد هید چنانکه لایق توبه باشد و کما
 می بیند بدوزخ گویند ما را ابرهیم پدر
 انج یقین است می گویم که خدای تعالی قادر است
 بر آنکه ازین سنکها برای ابرهیم فرزندان سازد
 اینک بر بویخ رختها نهاده شدند هر رختی که
 بر نیک ندهد بر نیک شود و در امتش افتیده کرد
 من شمار امیشویم بآن جهت توبه و آنکه می آید

در زمان و در آن

بعد از من آنک بیش از من است و قوی تر آنکه لا تقویستم
که خم شوم و بند موزه او بکشایم او شمار بشوید
بروح پاک و بانفش او است که یار و در دست دارد
و حرمها را خود را یال می کند کندم در خورها
نهند و گاه را در آتش می میرد بسوزاند از دم
عیسی پیامد از جلیل تا اردن پیش کسی صابغ
تا از وی اعتماد کردند بحی مانعت می کرد و می گفت
من محتاجم بدانکه از تو شسته شوم و تو پیش من
آمدی عیسی بوی گفت که دم مرز واجبت چنان است
که جمله عدالت تمام کرد اینم آنکه بحی خاموش
شد و چون عیسی شسته شد و از آب بیرون آمد
آسمان گشاده شد و روح القدس بصورت کبوتر
بر عیسی فرو آمد پس وازی از آسمان برآمد اینست
فرزند دوست داشته من که بوی شاد شدم

شود

بعد از آن جان او را بسیار باز برد تا از شیطان از موه
 چهل روز و چهل شب روزه گرفت در آخر کرسنه
 شد پس ابلیس نزد وی آمد و بوی گفت که چنانکه
 تو فرزند خدای ی بدو این سنگها را انا نان شود
 جواب داد که نباشته است که بنان آنها آدمی
 زند نیست لیکن بکلام خدای تعالی که از نطق
 وی آیند آنکه شیطان او را بیت المقدس برکنم
 هیکل ایستایند و گفت اگر تو فرزند خدای خود را
 از بخاف و انداز زیرا که نباشته است که
 فرشتگان خود را بسیار شکر کرده است تا بر شهرهای
 ایشان ترا بردارند تا پای تو در سنگ
 نیاید عیسی بدو گفت که نیز نباشته شد
 که خدای خود را از مایش مکن آنکه ابلیس
 برد او را بر کوهی بلند و تمامت ممالک عالم را بدو

نمود و گفت من این همه بنوده‌ام اگر مرا سجود کنی
عیسی گفت از بر من دور شو ای شیطان زیرا نوشته
شده است خدا پرانتها سجود کنی و برستش نیایی
بعد از آن ابلیس از وی جدا شد و فرشتگان خودش
خدمت کردند و او ایستادند چون عیسی شنید
که یحیی را محسوس کردند رفت بحلیل و ناصره را
بگذاشت و آمد بکفرناحوم برکنار دریا پیرامون
ربالوز و نفتالی تا گفتار ایشعیا بیغمه صادق
شود یازمین زبولون یازمین نفتالی راه دریا
گذاره اردن خلق عظیم گروهی در تاریکی نشسته
بودند در سایه مر که نوری عظیم دیدند آنده عیسی
آغاز کرد و می گفت توبه کنید که نزدیک شد
ملکوت آسمان چون برکنار دریا رسید و مرد
دید برادران یلی سمعون الصفا و دیگری برادرش

اندر او سرخام خود بدید یا انداخته زیر آله صیادان
 ماهی بودند با ایشان گفت «بی مریباید تا
 شمار بجایی رسا نم ای آدمی صید کنید و بزندگان
 اید رسانید» حال رخام خویش را انداختند و
 بی او رفتند چو یازده راه برفت روی از دیگر
 دید یعقوب بن زیدی و یو حنا برادرش در کشتی
 بازیدی پذیرایشان دامهار خود را ستمی کردند
 عیسای ایشان را و از داد در زمان کشتی را گذاشتند
 بآید ریجا و متابعت و کردند و عیسی پیوسته
 در زمین جلیل می کردید و در محافل میان جمع
 و عظمی داد و علکوت آسمان بشارت می کرد
 و همه دردها و رنجها را شفا می بخشید
 پس خبر او در تمامت کناره ها زمین فاش شد
 و پیش او می آوردند هر که را دردی و رنج می بود

چون سَل و دیوانه و صرخی این جمله مذکور از اشفا
شفا داد و درست کرد در پی او خلق بسیار رفت
از اورشلیم و از جلیل و از ده شهر و از هودا و از آن
جانب اردن چون دید جمع انبوه بالا رکوه رفت
و آنجا نشست پس تلا می شد پیش آمدند آنکه زبان
بتعلیم برکشاد و ندیشان می گفت خند مسکینان
بحاران زیرا که ملکوت آسمان ایشان را است
خند آنده کنان زیرا که تسلی یعنی غمی ایشان
بیند خند فرو تنان زیرا که میراث زمین ایشان
گیرند خند کمرسنگان و تشنگان زیرا برای راستی
که سیر کردند خند امردگان زیرا که رحمت
بر ایشان باشد خند پاک دلان زیرا که ایشان خدا را
بیند خند ایشان را که صلح و اشی کیند که اینها
الله خوانده شوند برای راستی که ملکوت آسمان
خند ایشان را که عقوبت کرده شوند

از آن ایشانست خنک شمار از آن هذکام که شمار اعیب
 گویند و همتان و دروغ نهند و سخنهای بد بر شما
 اندازند از برای مزید رنجی. انکه شاد شوید و خرم
 که نزد شما در آسمان عظمی کردد همچنان بعبیدی انرا
 که پیش از شما بودند خوار داشتند و عقوبت
 کردند. شما نمک زمینید چون نمک فاسد شود
 بجه چیز نمک گتد و صلاح بجه یا بد هیچ کاری را
 نشاید مگر بیرون اندازند و بیای گوفته شود.
 شما بیند نور عالم و روشنائی بنمایان مانند دیگر
 شهری که بر کوه ساخته باشند پوشیده
 نشود و چراغ بی فروزند و زیر چیزی نهند
 بلکه بر چراغ یا تا تمامت خانه را روشنائی
 دهد همچین نور شما بر خلائق تابنده باشد.
 چو بینند کردار نیک از شما شکر کنند از شما

شمارا **م**ینداریدگی من امدم تا تو ریتت **م**جید را
منسوخ کنم **ن**یا امدم که منسوخ کنم لیکن تمام
و کمال کرد **ا**نخ **ر**است کویم با شما که آسمان
و زمین بگذرد و یک حرف و یک خط باطل
نشود تا همه با تمام رسد هر که یک فرمان
لترن فرمانها را کو حکم باطل کند و مردم را
همچنان آموزد این رخ ملکوت آسمان خوار
خواند شود و آنکه تعلیم و پروردار نماید آنچه
فرمودند او در ملکوت آسمان بزرگوار باشد
با شما می گویم اگر نیکی شما برکتی و معتزله نیز باشد
بملکوت آسمان نروید **ش**نیدیت آنچه متقدمان
گفتند **م**کش و هر که بگردد بروی حکم لازم **د**
من می گویم با شما که هر که بر او خود بیاطل حشم
گیرد بروی حکم لازم گردد **و** هر که بر او خوار

احمق گوید بروی ملامت جماعت و ابا شد و هر که
 یار خود را ناکس گوید یعنی خرد او سزاوارد و رخ
 کرد **ا**لرتومی خواهی در قریب از کوی پس یادت آید
 که در دل برادرش بر جستی هست قریب از خود بر
 جایله بگذار و برو با برادر خود داشت سوا نکه
 بیا قریب از خود را بدارد از دشمن خود پرهیز دار
 و اشی طلب حمد اندک یا وی هنوز در راهی پیش
 از اندک خدمت ترا پیش قاضی برد و قاضی ترا
 بشحنه سپارد و شحنة ترا بزند از فرستد
 راستی گویم از اینجا بیرون نیایی تا سپریول
 که بر تو مانده باشد بگزاری **ش**نیدیت که
 پیشینیا از گفتند ز نامکن من می گویم هر که بنزد
 چشم زند و در دل هر زو کند زنا کرده باشد
 اگر چشم راست ترا خیانت کند بر تو و پدر انداز

انت بهتر که مال اندام تو کم شود از آنکه همه وجود
تو در آتش و رخ افند و اگر دست راست تو
تر از پنج می رساند بپرواز خود جدا کن از آن
بهتر که یکی از اندامها را فو هلاک شود و نه
تمامت اندام و جان تو در دوزخ هلاک شود.
بهر طلاق گویند گفته شده است هر که زن
خود را طلاق دهد کتاب مهرش بدهد.
من می گویم هر که زن خود را بی سبب زنا کاری
طلاق دهد او را در زنا انداخته باشند.
و هر که زنی طلاق دهد از او راستانند زنا کار
بود. **بهر سوگند** دیگر شنیدیت که
پیشینیان گفتند سوگند بدو رخ مخورید.
من می گویم بشما که هیچ سوگند مخورید
نه با سمان که گری خدای تعالی است و نه زمین

69
که جایله نهادن دویای اوست و نه باور بشیلم
زیرا که تشکر ملک اعظم است بسر توینر سوکند
مخور زیرا که یک نام و سیاه سپید نتوانی کردن
و نه سپید را سیاه لیک سخن شای آری آری نه به
و هرج ازین بگذرد از شر باشد شنیدنت ایچه
گفته شد چشم را چشم و دندان را دندان و برای
هر زخمی عفو بخش می گویم بشما بدی را بدی
یا داشتم کنید لیکن هر که بر روی راست تو
تباچه زند زوی دیگر پیش از و هر که قبا
تو خواهد پیرهن نیز بوی ده و هر که تراید
فرسنگ خزه برد دو فرسنگ یا وی پرو و هر که
از تو چیزی خواهد بد و هر که از تو قرض خواهد
نومندش مگردان **بر دوستی** شنیدنت اند
گفتند اولیان یا خود را دوست دارند دشمن را

دشمن دار من می گویم بشما دشمن خود را دوست
دارید او را بزرگ کنید بر ایشان که شمار لغت
کنید با از کسان که با شما دشمنی نمایند احسان کنید
و با کسان که شمار را رنج رسانند بخشش و نیکی
کنند تا مانند پدر آسمانی شما باشید که
افتاب خود را بر نیکان و ندان می تاباند و باران
رحمت بر هملکان می بارد اگر دوستداران
خود را دوست دارند چه فضیلت باشد
شمارا کنه کاران و منافقان همین شیوه می ورزید
و اگر سلام بر اعدای خود کنید تنها کلام نیکی
گفته باشید نه جمله خلاق چنانچه می کنند کمال
باشند همچو پدر آسمانی شما **بر صدقه** نظر
کنید بصدقه خود تا برابر نباشد زیرا که
بر و ور یا مزد و ثواب کم شود چون صدقه

بدی با آنکه مکن بسرنا در پیش خود چنانکه مناز
 کشند در میان محافل و در بازارها تاشو ده
 شوند از مردم راست گویم بشما که مرد خود
 گرفتند فاما تو چون صدقه دهی بدست راست
 باید که دست چپ ندانند تا صدقه توینهار باشد
 و پذیر تو کی بیند در نهان یاد اش دهد ترا اشکارا
بهر نماز و چون نماز کنی همچو منازقان میباش
 دوست دارند ایستادن را در میان جماعتها
 و در گوشه بازارها تا مردم را دیده بشوند
 راست گویم بشما که مرد خود ستدیده فاما تو وقتی
 که نماز کنی در خانه خود رو و در خود بیند و نماز کنی
 برای پدر خود در نهان و پذیر تو که نهانی بیند
 یاد اش دهد ترا پیدا و چون نماز کنی هدایان
 مگویند همچو خیفیان که می بیند دارند به بسیار

کفر سخن شنود شود ما تدايشان مشوندر
که پدر اسماء شماع اندر بايست شمارا تيش
از انک خواهنده شما نماز چنين کنيد **صوره**
نماز کرجان اي پدر اسماء ما پاکی باشد نام تو
بيايد ملکوت تو شود خواست و چنانکه
اسمان در زمين همچنان بده مارا از ناز انچه ما
بمحتاج روز ما ست روز بروز و عفو کن
مارا گناههار ما چنانکه عفو کرديم بر نماز
مارا ميسند ما را در از مايش لکن خلاصه
مارا از شرير زيرا که تراست ملک و قوت
و بزرگواري تا ابد الابد **جهت گناه** اگر
عفو کنيد گناه مردم را پدر شماعي در اسمانست
گناه شما نکل کند و اگر شما گناه ديگر از فرو نگداريد
خداي تعالي گناهان شما هم فرو نگدارد **جهت روزه**

67
و چو روزه دارند اندوه گین میباشند همچو
زیرا که ایشان در روزه روی خود را از هم گشتند
تا مخلوق نمایند که بی روزه اند است و چشم شما که مرد
خود گرفتند اما تو چو روزه داری روی بشوی و سر
خود چرب کن تا دینک ورنشود کس بر روزه تو
لا یدرت که پنهانست و یدرت کامی بیند
نه از او تو یاد است و هذا شرک **جهت انداختن**
انبار خود در زمین منهد جای که کرم و خورند
هلاک کند و در دوزخ انداختند و ببرند لیکن
در خیره خود را در آسمان نهید لاجا که نه خورند
هلاک کند و نه در دوزخ بر آجایی که انبار
شما باشند نیز دل شما لاجا باشد چراغ
تر چشم است و اگر چشمت سلامت همه تن
روشنست و اگر چشم تو عیبی دارد جمله تن تو تاریکی

باشد چو روشناسی تو تاریکی باشد پیر تاری
چگونه بود نتواند یک کس خدمت و خداوند
کردن که کی یکی را دوست دارد و یکی را
دشمن یا یکی را کار می دارد و یکی را خواستار
نیز هیچکس نتواند که خدا پرستش کند
و مال دنیا را ازین سبب بشما می گویم اندیشه
مکنید برای خود که چه خوریم یا چه
اشامیم و نه جهت تن که چه پوشید نه جان
افروزی است از قوت و تر از جامه بهتر
بنگرید بر عازان آسمان که نمی کارند و نمی روند
و در آبنارها نمی خند و نپند آسمانی شما
آسمان را روزی میدهد نه شما از ایشان آفرینید
که تواند از شما بر بالا خود یک کس آفرودن
اگر ادس باشد چرا در غم پوشش می باشید

بنزدیک و سوزن صحرای چون پیروز میشوند
 که رنج نمی برند و نمی بپسند بشما می گویم که سلیمان
 با آن همه نزر کواری خود بیوشید همچو یک رند
 از اینها چو کلاه زمین را که امروز هست
 در کشت زدن و فردا در تنور افتد خدای تعالی
 چنین پویشانده شما را بهتر باشد ای بی
 صدقان پس اندیشه از مکنید که چه خویم
 یا چه اشامیم یا چه پوشیم زیرا که اینها همه
 مردم خواهند و نذر شما که با شماست داند
 که شما را چه در بایستست اول ملکوت اسمائی را
 که فرض است طلبه آرید و اینها همه زیادت
 شود شمار انجم فردا محورید که فردا در غم خود
 است و روز پسند است شر خود را **جهت داور**
 داور می کنید تا داور می شما نکند بدان داور

که کند بر شما همان حکم رود و بد از پیمانه که پیماید
شمار پیمایند **براعتراض** چراغی نوری خاشاک
را چشم بر آرت و درختی که چشم تست
نمی بینی جلوه می کوی بر از خود که بگذارد میرا تا
خاشاک از چشم تو بردارم و اندک چشم تست
بر نمی داری ای منافق اول درختی را که در چشم
داری بردار آنکه پند کردی ترا بیرون کردن
خاشاک از چشم بر آرت یا کی را بسکازند هید
و مروارید شمار پیش خوگان مندا زید تابیا
نریند و پشما باز کردند و شما بد نرند **همه مقصود**
خواهید تا داده شود بخوبی تابیا بد نریند
کشان شود هر که خواهد شتاند و هر که جوید
یابد و هر که گوید کشایند که از من مرد از شما
پسر او از و نان خواهد کویا سنکش دهد یا ماهی

خواهند مار شد هذ جور شما که شیر برانند
 فرزند از خود را هر چه بهتر خواهند بدهند
 پس چه مایه بزیادی پدر اسمان شما بدهند بیکبار
 خواهند کار خود آنچه خواهند که مرهم با
 شما کنند شما نیز با ایشان کنید اینست کامی
 توری و یحیی از **در ترک شهراد** از در
 تنه در آیند زیرا که در کوه کمان بر دهنه اور
 است و راهش فراخ و رونده گانش بسیار از
 وجه تنگ است راه که بزرگان بر دوجه اندک
 اند و نندگان او **نشان یحیی از در** دفع برهنه
 کنید از یحیی از در و غ که پیش شما آیند پیش
 بره کار و درو نه از ایشان که کار بایند باشند
 از میوه ایشان بدانید ایشان را هرگز انور توان
 یا از حسد انجیر هیز هر ختی نیک باشد میوه
 میوه

نیک دهد و هر ختی بد باشد میوه بد دهد نتواند
درختی نیک میوه بد آذن و نه درخت بد میوه نیک
میوه نیک آذن هر درختی که میوه نیک نهد
بر نیک شود و در آتش افتد از میوه ایشان
بشناسید ایشانرا نه هر که گوید مرا ای
خداوند در ملکوت اسماء رود لیکر آنکه
خواست بد از اسمانی من کند بسیاران
در آن روز بمن گویند ای خداوند ای خداوند
نه بنام تو پیغمبر کردیم و بنام تو دیوان
بیرون کردیم و بنام تو معجزات بسیار
کردیم در آن وقت معترف شویم ایشانرا
که هرگز شمار نشناختم از من دور شوند
ای خدمتکاران کناه **بهر بنیاد دین** هر که این
سخن بشنود و بدو کار کند مانند شود بمردی

حکیم عمارت کرده باشد خانه خود را بر سنگی سخت
 پس باران بارند و روز خانها آیند و بادها
 صعب جنبند و بدلت خانه بچند از خانه نیفتد
 زیرا که بنیادش بر سنگ نهاده بود ست و هر
 که این سخنها را میشنود و بدو کار نکند
 مانند مردی باشد چون باران بارد و جوها
 روان شود و باد حرکت آید و بدلت خانه
 بچند در حال خراب شود و افتادن آن
 سخت هول بود چون عیسی این سخنها تمام
 کرد مردم از علم او در عجب ماندند
 زیرا که می آموخت ایشان را همچو حاکم نه چون
 نویسندگان ایشان و معتزله چون از کوه
 بزیرافند خلق بسیار بر بی او رفتند مردی
 ابرص یعنی پسر آمد او را سجود کرد و گفت ای

خداوند من اگر خواهی توانی مرا یاک کردن
عیسی است سوراو فراز کرد و نزدیک او شد
و گفت میخواهم یاک شود ساعت یاک شد
از پیسی خود پس عیسی او را گفت بتو کربا کس
مکوب و خورا با ما مان بنما و قریب از خود
چنان کن که موسی فرموده است برای
گواهی ایشان و خود را کفر ناحوم در آمد
مردی نزدیک وی شد و پرسید و از او
خواست کرد و گفت ای خداوند مرا کوئی
افتاده است در خانه مبتلا به عذاب سخت
عیسی گفت بوی من بیایم و او را شفا دهم
از میر جواب داد و گفت ای خداوند من را
نیست که از بر سقف خانه من در ای لایق افتاد
بگو پس و شفا یابد که در زیر آله من نیز مردی

هستم از قبل پادشاه و نبردست من هست
 مردمان با این کویم برو برو و دیگر را
 بیا بیاید و بند خود را کویم چنین کند
 چون عیسی این سخن شنید عجب ماند و گفت
 با جماعتی از روی او می رفتند راستی کویم شما
 که نیافتم در تمام بنی اسرائیل مثل این
 شخص اندک یا شماعی کویم که بسیاران آیند
 از مشرق و مغرب و نشینند با ابراهیم
 و اسحاق و یعقوب در ملکوت آسمان فرزندان
 ملکوت بروند و سودی ناریکی اینجا
 باشد که به وسایید از نذلان و سخت
 عیسی با آن امیر ضده برو ترا چنان باشد
 که کروندی همان ساعت فرزندان خوش شد
 آنکه عیسی با آن بخانه شمعون آمد نظر کرد

دینکه مادرش را نب گرفتد بود دستش گرفت
در ساعت از تب خلاص یافت و برخاست
خدمتش می کرد **خوش کردن دیوانگان و مجرمان**
شبهنگام آوردند پیش او دیوانگان بسیار
دیوان ایشان بدید کرد بسخن و شفا داد
مجرمان بسیار را تا آنچه ایشعیا بنمبر
گفت با تمام رسد که نجهاء ما بردارد و صبر
کند بر در درها ما که انرا از ما برگیرد چون
عیسی دید که مردم بسیار کرد او را مدند فرمود
که بکنار دریا روند در زمان مرگی کاتبی تند
وی آمد و گفت یا معلم مرا فرمان دهی یا ای
آیم هر جا که باشی عیسی گفت رو با هانرا جای که
هست و مرغانرا ایشانها و فرزند بشر در زمین
جندل جای که ندارد که سر بهند یکی از شاگردان

گفت مراد ستوری ده تا بروم پذیر خود را در فن
 کتم عیسی فرمود که در پی من بیا و بگذارد
 مردگان را تا مردگان خود را بگور کنند
 و چون عیسی در کشتی نشست و حواریون با خود
 باد سخت بجهت او دریا در حوش افتاد
 و نزدیک آمد که کشتی غرق شود و عیسی
 خفته بود حواریون او را بیدار کردند و گفتند
 ای خداوند ما را مدد ده که هلاک شدیم عیسی
 گفت چرا می ترسید ای بنی ایمان از آنکه
 بآید در بر باد و دریاها تساعت ساکن شد
 هر که حاضر بودند عجب ماندند و گفتند
 این کیست که دریا و باد مطیع او شدند
خوش کردند و دیوانه که در کوهستان بودند
 چون عیسی در وایت غداران نور گذشت بر ابر افتادند

دود و انکه از کورستان بیرون افتادند به پست
ورهای کزند کسی را تاداران بگذرد چون او را
دیدند بانکه نزد و گفتند چیست ما را با تو ای
عیسی سرخدا امدی بی هنگام برجا پند ما
ای پسر داود رحمت کن بر ما فرمود بدان جان
بحسب بدر روند از و چهار بخش بانکه فرزند
جیست «میان ما و تو امدی تا ما را عذاب
دهی زودتر از روز عذاب نزدیک از جایله
که خوکان بودند بچرا از دیوان شفاعت آرد
«خواست کردند و گفتند اگر ما را از اینجا
بدری کنی فرمان ده تا بکله خوکان روید
عیسی فرمود که بدر روید و در خوکان شوید
همان ساعت «در خوکان رفتند و از خوکان
خود را از سر کوه «دریا انداختند و تمامه هلاک

م گفتند

شدند از کسانی که حوکان را می چوایند که ترختند
 و بیشتر ترختند خبر کردند که حوکان چه رسید
 و احوال خود و پناه مردم شهر تمامت بدو
 آمدند چون عیسی را دیدند از او خواستند
 که از حدود ایشان برود و کشتی نشست
 و بیشتر خود رفت آوردند یک شل و پناه
 بر تخت انداخته چون عیسی ایماز ایشان
 دیدند از شل گفت دل خوش دار ای
 فرزندان که گناه هار ترا عزیزیم اینجا جماعتی
 از کاتبان در روز خود گفتند که این مرد
 بی هو می گوید عیسی فکر و اندیشه ایشان
 دریافتند ایشان گفت چرا چنین اندیشه هار
 بدو دل خود می کنید کدام اسائنش باشد
 که بگویم گناه هار ترا عزیزیم یا بگویم چنین

وخت ترا بر کبر با خود و برو تا بدایند که فرزند
یشت در زمین حله از اژده کی گناهها عفو کند
آنکه بد از شل گفت بر خیز و تخت خود
بر کبر و بخانه خود رو و همان ساعت بر خاست
نزد ست و تخت خود بر گرفت و بخانه خود رفت
چون از جماعت این حالت دیدند در عجب ماندند
و ترسیدند و ستایش خدای کردند که این چنین
قدرت خلق بخشد چون عیسی در راه گذر بود
مردی را دید در میان سود خواران و منافقان
و ضامنان نامش می اورا فرمود که در پی من
بیا در زمان در پی او رفت چون در خانه نشستند
سود خواران در آمدند پیش عیسی و حواریون
نشستند چون امامان دیدند حواریون گفتند
چرا خداوند شما با سود خواران و کهنه کاران می نشیند

چون عیسی این سخن بشنید جواب داد و گفت که تن
 درستان را حاجت طبیب نیست بل کسای را
 که رجور باشند میدانند که من در صبی و عافیت
 و مهربانی میخورم هر نه و یا نه روز یک شسته
 من نیامدم تا نیکو کاران را خوانم لیکن کهن کاران را
 آنکه شاگردان تخی بیش عیسی آمدند و گفتند
 چونست که ما و امامان روزه بسیاری داریم
 و شاگردان تو روزه نمی دارند عیسی جواب داد
 و گفت هرگز نشانید که مردمان عروسی روزه
 دارند مادام که داماد با ایشان باشد و بیک
 چو از رisan دور شود آنکه روزه دارند. **و**
امیختن حین نو با دین کهن شاید که کسی جامه
 کهن را بپایه نو مرقع کند تا از نو کهن را با خود
 نکشد و بدرد و نباید شراب و در خیمه ها کهن

نهادن تا از خیلها دریده نشود و می بریزد لیک
 هر چه توانست در خیلها رتوهند تا هر دو یکدیگر را
 نگاه دارند این سخنهای گفت یکی سپاه آمد
 و سجود و گفت دختر من همین ساعت مرد
 میخواهم که همین ساعت سی و دست بروی
 نهی تا زنده شود در زمان عیسی بر خاست
 و حواریون و خلق اینبوه چو ز راه می رفت
 زنی بود که دوازده سال بود که خون
 تحت و شفای نمی یافت از پس در آمد و دست
 برد از جامه او نهاد زیرا که در دل اندیشیده
 بود و گفته که اگر جامه او دسم ازین رنج خلاص
 یابم عیسی سوائی زن را بوقت کرد و گفت
 دلخوش دار ای دختر ایمان تو ترا زنده کرد همان
 ساعت خوش شد **زنده کرد اینبوز دختر بوارش**

و بسیار از کشیده بود از طیبیان و تریاک و کافور بود
 هر چه داشت همه

اندک آمد عیسی در خانه از سرور دیکه حاجی
 بسیار می گریستند بدیشان گفت که از پیش
 بروید که نمره است دختر و لک خفته
 است ایشان که این سیدند خندیدند
 چون ایشان را بیرون کرد اندر روز رفت دست
 دختر گرفت و او را زنده کرد پس خبر او در
 تمامت از زمین فاش شد وقتی که از اینجا
 باز کردند پیشش آمدند و نایبنا و بار
 می زدند و می گفتند رحمت کن بر ما ای
 فرزند او و او از هر دو نایبنا را بنیای
 داد و چون آمد خانه رفت نایبنا را
 با او بودند عیسی بدیشان گفت ایماز دارید
 چنانکه می تواند شمار را رو بنایی دادند گفتند
 بی ای خداوند ما بعد از آن دست بر چشم

ایشان نهاد و گفت همچنانکه صدق شماست
شمارا شود همان ساعت جسمها را ایشان
باز شد و در سست گشت پس عیسی با ایشان رفت
با لیس ملوید چون بد را مژده را معلوم
شد چون عیسی بد را آمد پیش او یک مرد
کر و کل و لا در وی همان ساعت ابلیس را بدو
کرد و مرد سخن گفت جماعتی که حاضر بودند
متحجب شدند و گفتند هرگز مانند این پیدا
نشده همه بنی اسرائیل ما مان گفتند هم
با ابلیس سر و در پو انستد پو انرا بدو می کند
عیسی پیوسته در شهرها و دیهها را ایشان
و میان جماعتها می گردید و ندای می کرد بشارت
ملکوت و هر رنج و دردی که بود شفای داد
و چون از خلایق دید بر ایشان رحمت کرد که

کسی نداشت

رنجها دیده بودند و پراکنده شده ماتند
کوفتند از کجوان **نامها ر حواریون**
و فرستادن ایشان و فرود دادن گفت
لحواریون کشت بسیار است و فرودان اندک
خواهید از خلوند کشته که مردوران را بفرماید
تا بدر روند آنکه خوانند و از ده حواریون
خود را و فرمان داد تا جانها را بیلید بیرون
کنند و رنجوران را شفا دهند نامها دوازده
حواری نیست شمعوز الصفا و اندراوس
برادرش یعقوب بن زبیدی و یوحنا برادرش
فیلیفوس و برتلمی و توما و متی ضامن و یعقوب
بن حلفی و شمعوز غنور و یهوذا اسخریوطی
که بدست از وی که لقبش ثلی است آنکه
عیسی این دوازده را فرستاد و بسیارش داد

گفت براه حنیفیان مروید و در شهرها سمر
مگذارید سوگوسفند از ترک از بنی ایسر لیب
کم کشته اند روید و در عوت کنید و مرده
دهید بنزد یکشدن ملکوت آسمانی بهاران
شفا بخشید بسیار باال کنید دیوان و شیطانان را
برائیدنی بها گرفتند همچنان به طمع بها
بدهید از و نقره نکه مدارید مسهم
گیسهای شما نباشند برای راه توشه برمدارید
ونه کفش برای پا، و نه چوب بست زیرا که
نزد دور سزاوار مزد هست بهر شهری و دهی
که دروید پیر سید انلس را که در اینجا از زانی است
نخانه او روید و چون در خانه روید بر
مردم خانه سلام کنید اگر از زانی باشند سلام
شما بر ایشان رسد و اگر چنانکه از زانی نیستند

سلام شما باز بشما کردد انک شمار قبول نکند
 و سخن شما نشنود چو زید دروید از آن خانه
 یا از آن ده کرد از پای بیفشایند راست گویم
 بشما که زمین سندوم و عا حور را اسایس و احث
 باشد روز قیامت و از ده و از خانه را نباشند
 شمار امی فرستم ماسد برکان میان که کان پس
 حکیمان باشید همچو مار از و سازه دل همچو کبوتران
 پرهیز کنید از خلق عایت پرهیز از سبب انک
 شمار پیش حاکمان ببرند و در میان جماعت ایشان
 شمار خوب زنند و شکنجه دهند برای من تا
 کوهی باشد برایشان چو شمار بدست باز
 دهند باسخ میندیشید برادران ساعت شمار
 داده شود اینج خواهد گفتن بدانند که گویا
 شما نیستید بلکه جانیید را سمانی شماست که بر زبان

شما سخن گویند برادر را بر مرکب دهنده
فرزند را پس از بریدن از جرم شوند
دشمن داشته شوند از خلق برای نام من
هر که تا آخر صبر کند زندگانی جاوید یابد
چون شمار از شهری شکوه دهند بشهری
دیگر گزینند راست گویند شما که شهرها
السر اسیر را تمام نتوانید نیست شاکردی
عظمت از استاد خود و نه بنده بزرگتری از
خداوند بر باشد ساگر را کی همچو استاد
خود گردد و بنده مانند خداوند و محرم
چون خداوند خانه را سرور ابلیس از خواهد
ببیر تا چون باشند مردم خانه از ایشان میرسد
هیچ نهان نباشد الا اشکار گردد و نه
پوشیده الا بیند هر چه من در تاریکی با شما گویم

کردن

در روشنی بگوید و آنج بگوید شنیدیت یا
 بیانک بگوید من رسیدم از ایشان که ترا می کشند
 زیرا که جان را نتوانند کشتن از آن من رسید
 که ترا جان را توانند کشتن و بعد از هلاک بدو فرج
 اندازد نه دو پنجشکل در یک ریمان بسته فرخته
 میشود و یکی از ایشان فرمانید بر شما بر من
 نیفتد از آن شما موی سر شما شمرده است پیش
 خدای تعالی من رسیدم که از پنجشکلان بسی
 افزونترید هر یک برابر خلق من بگوید پیش پدر
 خود بند و مفر شوم و هر که میان مردمان من منکر
 کرد من منکر او شوم پیش پدر اسمانی من نیامدم
 برای آنکه ایمنی اندازم لیکن برافتنده و جنگ
 انداختن میانید و پسر و خلافت میان مادر با
 دختر و عروس با خسوه و در خانه دشمنانی

هر که ماز ویدر و بپسورد خیر یا خانه بیش تر از من
دوست دارد از آن کس مرا نشاند و هر که صلیب خود
بر دوش نگیزد و در می نیاید او مرا لا یقین نیست
هر که جان خود را دوست دارد هلاک اشکره باشد
و آنک نفس خود را برای من هلاک کند زندگانی
ابد یافته باشد هر که شمار قبول کند مرا
قبول کرده باشد و هر که مرا قبول کرده باشد
او را قبول کرده باشد که مرا و ستاده است
آنک کسی را بنام پیغمبر قبول کند مرد بی خبری
ستاند و هر که نیکو کاری را بنام نیکو کاری
قبول کند مرد نیکو کاری قبول آنکه هر یک شربت
اب سردی را از گوجکان بنام من بدهد راستی
کویم که مردش کم نشود چون عیسی این بندهارا
تمام کرد از آنجا روانه شد و روی بشهرها نهاد

۲۱

تا ایشان را نیز پند دهد **فرستادن محی بیش**
عیسی پر سیدن چون محی معهما مسیح را
 شنید در زندان فرستاد از شاگردان خود
 و گفت تویی آنکه خواهد آمدن یا چشم دیگری
 می داری بعد عیسی بدیشان گفت بروید و بگویند
 به محی آنچه دیدید و شنیدید آنکه نابیناان
 می بینند و سفلان و لشسکان پیامی روند
 و پیسان بال می شوند و کرازی می شوند و مردگان
 بر می خیزند و بیچارگان شادی شوند چنانکه
 بمن شکل نبارد چون شاگردان محی رفتند
ملح مسیح **یوحنا عیسی** حدیث
 یوحنا بر خلو اغار کرد و گفت چه بدر رفتید
 که در ویرانی بینید نیکی که با دشمنی جنبانند
 یا مردی که بروی جامهاست خوب ایشان که

جامه

س

که جامه نیک دارند پیش پادشاهان باشند اما آنکه
دینیت مانند پیغمبر راستی که او از پیغمبر افروخته
اینست که برای او نوشته است اینک می فرستم
فرشته مرا بر روی توتاراه هموار کند برای
تو یقین گویم که بزاده زنان بزرگوار رحی
نخاست ولی کو حکمران ملکوت آسمانی از تو
بزرگوار است بدانند که از روزگار رحی شوند
تا آنروز ملکوت آسمانی بهر ستم می شد
زیرا که جور فوی بود و توتاراه و پیغمبران
تا بر ایند رحی گفته بودند قبول کنید
که او الیا است آنکه در کتاب گفته شده است
که می آید هر که دو گوش شنوا دارد بشنود
دیگر گفت مانند من قبیل این زمان را
بلودگان در کنار بازارها نشینند و با

یکدیگر گویند سر و در کفتم برای شما و قصه کردید
 و شبیوز کردید و نیز بستید کجی بر شما
 آمدی خورد و می آشامید گفتید که ایو
 دارند و فرزند آدمی آمد و خورد و می
 آشامید گفتید که این خورنده است
 و آشامنده و با سود خواران و که کاران
 بار است **نفرین شهرها که بوی می کر وندند**
 حکمت از خود راست شد آنکه از شهرها را
 که معجزان در وی می نمود و توبه می کردند
 نفرین کرد و گفت و ای بر تو ای کوزین و ای
 بر تو ای صبادا که اگر در صور و صید
 می شد آن در توبید شد از معجزات توبه
 می کرد بد بپلاس و خاکستر صور و صید
 را روز قیامت راحت باشد بیسترا از شما

و تو ای که ترا حوم کتا اسمان بلند شدی تا ز بزر
خواهی بست شدن اگر در سدهوم و عامورا
از معجزها که تو بید شد تا امروز بید
شدی هنوز اباد از بودی ولیکن بنو کو تیر
که سدهوم و عامورا را راخت و آسایش باشد
روز قیامت بیشتر از تو در از وقت آغاز کرد
عبسی و گفت شکر تو می کنم ای پد من خلاوند
اسمار و زمیر که پوشیدی این چیزها را از
حکیمان و بدین کودکان اشکارا کردی ای
پدیر خدای بود اشارت میان من و تو دیگر گفت
همه چیزها از پیش بد من در اده شد
و کسی پدیر را نشناسند مگر پسر و پسر نیز آنرا
خواهد بیند اندکیا سید پیش من ای خستگان
و بار بردارندگان و من شمارا آسایش دهم

شکبای کنند و برگردن نهید لباد من از میانم
 زیرا که من و تو هستیم بدل بیاید اسایش
 لباد من شهر نیست و بار من سنگ از وقت
 عیسی رفت در میان کشته ها در روز شنبه
 و حواریون که سینه خوشه گندم بدست می زدند
 و می خوردند اما ما و معتزله از دیدند
 با او گفتند سالگرد از تو کاری می کنند در او
 نیست در روز شنبه عیسی حواری از نه خوانید
 که در او و حواریون کینه شد در خانه خلافت
 و ما از مقدس که روان بود خورد و با از کسان
 نبرد اذ که با او بودند روان بود خورد از آنان
 مگر کاهنان را تنها و شما خواندید در توره که
 کشیشان در هیچ کل شنبه را یکشنبه و بر
 ایشان طاعت نباشد برستی می گوید شما

که اینجا هست کسی که از شنبه بزرگتر است اگر
خداوند شنبه و خانه نمازی دانستید معلوم
می شد شمارا که من شفقت و مهر بانی خواهم
نه قربان گشته خداوند شنبه فرزند بزرگتر است
آنکه مسیح از اینجا نقل کرد و در خانه نماز رفت
میان جماعت ایشان مردی بود دست خست
آغاز کردند و با وی گفتند با محتاج روز شنبه
شفا گردان روا باشد در جواب گفت که باشد
از شما شخصی که او را کوفتند در روز
شنبه در جاهی بیفتد و دست نکند و از چاهش
بر یازد پس احمی از کوفتند بسی شریفتر بود
چون جنیز است کردار نیک بروز شنبه
روا باشد آنکه بداند مرد گفت دست بکشا
دست پیش همان ساعت درست شد همچو

دست بیکرازم اما ما زید بر رفتند با هم کنج
 نهادند که او را چو ز هلال کشتند و کنج
 ایشان را عیسی دریافت از آنجا نقل کرد و در
 بی او خلقی انبوه رفتند ز چهار ایشان را شفا
 داد و فرمود تا معجزات مرا فاش نکنند تا تمام شود
 الحجه فرموده شد بر باز ایشان را پیغمبر
 که گفت اینست فرزندان و شته از من اند
 جاز من را زومند او شد جانم بر و فرود آورم
 تا حکم راست با خلق مردم کند و عدل و داد
 بیاوراند و هر کس دل نهند و بایند نزدیک
 و کسی او را در بازار نشنودنی گوفته
 نشکنند و چراغی که می نشیند نمیرد تا حکم
 و داد از خود بیند اشود و مردم او شاهان
 شوند **شفاد از دیوانه کل و نابینا را**

دیگر آوردند پیش وی یک مرد دیوانه و کل
و نابینا در زمان شفا آتش چنانک دیدند
و سخن گفت مردم همه در عجب ماندند
و گفتند باشد که این مسیح بود فرزند او و
امامان شنیدند گفتند این کیوان هم بابلیس
بیرون کنند که سرور دیوان است بدرونی
ایشان را عیسی است با ایشان گفت هر
مملکتی که در انجا خلاف و ناسازگاری افتد
خراب شود و در هر خانه که مردمانش
بایلد یکدیگر و روی کشند و در خراب شوند اگر
چنانک ابلیس را ابلیس بدیدند پس با خود دشمنی
کرده باشند پس ملک او جلونه یابد و زمین
با سر دیوان ابلیس از بیرون می کشند و فرزندان
شما چه بیرون کشند برای اینست که ایشان

حاکم شما باشند از من بروح حق ابلیس بدی
 کنم پس ملکوت آسمان نزدیک شما انداشت
 چون تو اند مرد دلیر خانه مرد دلور رفتن
 و غارت کردن تا او را ببندد و بروضه
 نیاید هر که بامن نباشد ضد من است و هر که
 بامن کرد نکند پراکنده گشته است از برای
 این بشما می گویم که هر گناهی در روع که بر
 فرزند آدمی کنند و گویند امر زنده شود
 الا انک بر جان پال در روع گویند از گناه
 امر زنده نشود نه درین جهان و نه در آن
 مردند از خوان دل خود بدی را آغازد
 اگر درخت نیک نشانند میوه نیک دهد
 و اگر درخت بد نشانند میوه بد دهد
 هر درختی از میوه خود شناخته شود

و هر که
 بدی را
 آغازد
 از خود
 بدی را
 آغازد

ای فرزند از ما را از جوی تو ایندی بر کردار که سرشت
شما بد است زیار از مایه دل سخن گویند
مرد نیک از اندوخته خیر نیلها با بیرون از
و مرد بد از خیره بند بدیتهای بیرون از
راست گوید بشما هر سخن که مردم بهرزه گویند
روز قیامت از جواب دهند زیرا که از
سخن خود نیکو کار شوکی و از سخن خود
کنه کار **در آن که نشانه میخوی هستند**
جماعتی را امامان و نویسندگان آمدند
و گفتند ای را بی میخو اهی که نشانی
بما بنمایی جواب داد این قبیله کنه کار نشان
میخو اهد و داده نشود مگر نشانه یونان
پنجمبر چنانکه یونان سه شبار روز در ششم
ماهی مانند هجمنان فرزند آدمی در دل زمین سه

روز و سه شب بماند مردمان بنوی با این قبیله
 روز قیامت محاکمت کنند و پیر شوند زیرا که
 پس یونان توبه کردند و اینجا هست اندک از
 یونان بزرگتر است ملکه یمین با این قبیله برابری
 کند و بگردند برای اندک از جای دور آمد تا حکمت
 سلیمان بشنود و اینجا حاضر است از سلیمان
 افزونتر است می گویند شما کی جان بلید
 چون از آدمی بد روز بگذرد در زمینها و جای
 صاب نباشد و اسایش جوید و نیاید آنکه
 با خود گویند باز کردم بجای خود کی بودم
 بیاید و ببینند شئی و رفته و اراسته
 بار گردد و هفت جان دیگر از خود بزرگتر
 خود پیازد و بیاید و در آن آدمی در روز
 و جای گیرد پایان از مردان از آغاز بر شود

همچنین باشد عاقبت این قبیله کند کار جز با
جماعت این سخنهای گفت آمدند مادرش و پدرش
ایستادند بیرون میخواستند به باوی سخن گویند
یعنی لاجماعت گفت مادر و برادرانیت ایستاده
اند بیرون میخواستند تا با تو سخن گویند
جواز داد لیست مادر و کیانند برادرانند
انله اشارت کرد سوی تلامید و گفت ایانند
مادر و برادران من که مرادید مرغی کنند هر که خواست
ببازم کند او برادر و خواهر و مادر من باشد
مثلاً تخم انداختن در از روز عیسی از خانه
بیرون رفت برکنار بالشت و خلق مردم
ایستاده با ایشان سخن می گفت با مثل برنگ
بیرون رفت تا تخم اندازد چو تخم انداخت
از آن چیزی بر راه افتاد مرغان آمدند و خوردند

و چیزی از آن بر سنگ افتاد که خال اندک بود بر
 آمد چون زمینش سنگ بود و بخت نغلی
 داشت افتاب گرم شد سوخت و خشک شد
 و چیزی که در میان خارا افتاد چون بر آمد خار و تبع
 انرا خفه کرد و چیزی در زمین نیک افتاد بر آمد
 و برد ادبکی را صد و یکی سست و یکی سی
 هر که دو گوش شنود از دیشنود حواریون
 گفتند چرا سخن مثلها می گوئی با ایشان
 گفت شمار داده شد را از ملکوت دانسان
 ایشان را داده نیست هر که دارد دیگر داده شود
 و افزوده و انکه دارد از نیز که پند از دکی دارد
 از و ستده شود از این سبب با ایشان سخن
 مثلها می گویم زیرا که نکه می کنند و می بینند
 و می شنوند در نمی یابند تمام شد بر ایشان

نیوب اشعیا پیغمبر که گفت شنوید می شنوید
و در نمی یابید و می نگارند و نمی بینند زیرا که سخت
شد دل این قوم و گوش ایشان سستی بشنیدن
و چشم ایشان از هر استی بسته تا چشم نبینند
و گوش بشنوند و بدین فهم نکتند پیش من
ایند و ایشانرا شفا دهم اما خند چشم شمارا
که می بیند و گوش شمارا که شنیده است راست
گویم بشما که بسیار از پیغمبران و نبیان
از رود استند لا چیزی ازینها بپستد
لا شما ندیدید و ندیدند و یا چیزی
ازینها بشنوند که شما شنیدید و شنیدند
اما تفسیر از بشنوند آنکه سخن ملکوت می شنود
و در نمی یابند بدانست لا خود سخن بشنود
شیطان بیاندوزد سخن از دل و یبرد و از راه

افتاد و دست و اند بر سنا افتاد است که چون
 بشنود در ساعت قبول کند بشادی بزرگ المکن
 در دلش یخ ندارد باند که سخن روزگار از سخن
 از دل بیت دارد و اند در میان خوار افتاد است
 که سخن بشنود اما غم دنیا بیاید و اندیشه
 مال و خوشبها و جهان از سخن را خسته کند و اند
 در زمین نیک افتاد است سخن بشنود و
 باید و از آن بر آید یکی را صد و یکی شصت و یکی
مثل کشته و تلخ دانه مثل کشت و بکرقت مانند
 است ملکوت آسمان هر که بزرگتری بدو رفت
 و تخم انداخت و رفت بدو چو خفت دشمن
 آمد و در میان کشته تلخ دانه انداخت و رفت
 چو کشته برآمد از تلخ دانه بالندم
 برآمد مرد و از کشته پیش او رفتند و گفتند

ای خدایوند تو کندم پال کشته بودی دره این تلخ
دانه از الجاست او گفت این دشمن کرد گفتند
بندگان یفرماتا برویم و اینرا از میان کندم بریم
او گفت مروید تا نباشد کی کندم نیز با آن برآید
رها کنند تا هر دو هم پرورده شوند تا وقت
خوردن آنکه من یفرمایم بدروند کار در آن
هنگام روزی تلخ دانه را برکنند و جدا گردانند
و دسته دسته بندند و بسورایتد و کندم
پال را در این بارها می آورند **مثل دانه**
خردل مثلی دیگر آورد و گفت ملکوت آسمان
مانند است بدانه خردل که مردی آنرا دره
خود کاشت و او کوچکی دانهاست و چون
بروید از همه سبزیها بزرگتر باشد چنانکه
مرغ آسمان بیاید و درواشیا سازد **مثل خنجر**

مثلی دیگر آورد با ایشان گفت ملکوت آسمانی مانند
 است تخمیر که زن سته باشد و در سه جریبل در
 نهاده تا آن همه خمیر شود این مثلها همه با
 جماعتها می گفت و بی مثل با ایشان سخن نمی
 گفت تا تمام شود آنچه پیغمبر فرمود که
 دهن مثلها کشایم و بیدالیم نهانهای پیش
 از او بیدن عالم بود آنکه ایشان را رها کرد و در خانه
 رفت شاگردان نزدیک او شدند و گفتند
 میخواستیم که تفسیر مثل تلخ دانه و ده بگوی
 جواب داد و گفت با ایشان این تخم انداخت
 فرزند بستر است ده این عالم است گشته بید
 پاک است و فرزند از ملکوت تلخ دانه بیدار از آنند
 گنه کارانرا گشت ابلیس است رسیدن وقت آخر
 روز قیامت دروندگان فرشتگان و چنانکه تلخ

دانه

ع

دانه از کندم بگریزند و بسوزانند و ورقیامت
چند شود فرزند بشر فرستگان خود بفرستد
و تمامت کنه کارانرا بگریزند و در دوزخ
اندازند انجا کبریه و داندانها هم ساییدن
در از وقت نیکان مانند افتاب حسین
ایشان بتابد در ملکوت اسماء اند و کوش
رشنوا دارند بشنود **مثل کج پنهان** مثلی دیگر
گفت ملکوت اسماء مانند ست بکنج که
پنهان بود در زمین و بی مرای انرا یافت
از شاذی خود رفت رفت و هر چه داشت
فروخت و پیا مدان زمین را خرید **مثل**
کوه دیگری مانند ملکوت اسماء همری
بازرگان و کوهری که از مایه می جست چون
یافت یک کوهری قیمتی رفت و هر چه داشت

ع

فروخت و از کوه خریدند **مشک ام و ماهی**
 دیگر ملکوت اسمانی مانند ست بدای که بدای
 انداختند چون بر شد از کوهها با جانوران دریا
 کنار خشکی کشیدند آنکه نشستند و
 خریدند هر چه نیک بود را غارهای خود
 برداشتند و آنچه بد بود بیرون انداختند
 چنین باشد در آخرت فرشتگان از آسمان فرود
 آیند و پاکان را زیر کشند از کهنه کاران و بدانرا
 در تورا آتش اندازند انجا گریه باشد و ساییدن
 دندانها **مثل نویسنده** دیگر بار گفت
 عیسی با ایشان در یافتید این همه کی با شما
 گفت جواب دادند بلی ای خداوند گفت
 همچنان باشد هر نویسنده که شاگردی ملکوت
 اسمانی کند مانند با سال بکند خدای که از هر چه

در خانه خود دارد از کهن و نوید کند چو مثلها را
تمام کرد از الحاق نقل کرد و بشهر خود رفت و
میان محافل و جماعتها ایشان علم می داد چنانکه
عجب می مانند می گفتند از کجا این حکمتها و این
معجزها او را بدست آمد این نه پسر در ذکر است
و مادرش مریم و برادرانش یعقوب و یاسا
و یهودا و خواهرانش از پیش ما آمد او را این
مهر از کجا است غیبت می کردند و پیوده
می گفتند عیسی با ایشان گفت پیغمبر را
شهر خود قبول نکند دیگر الحاق معجزات بسیار
نکرد از سبب صدق ایشان **کشتن حجی**
پسر زکریا در آن روز کار خبر عیسی هر روز پس
چهارم رسید به بندکان خود گفت این باشد
حجی شویند که از میان مردکان برخاسته است

که این عجایبها که می نمایند کسی دیگر نتواند مکر او
 زیرا که هر و دیس بجای را گرفته بود و بپندارتان
 نهاده از سبب زن او را که زن برادرش بود
 فیله فوس که بجای دستور می داد می گفت زن
 برادر روانست ستند بدان سبب قصد
 کشن می کرد ولی از عام می رسید که بجای
 همچو پیمبری دیدند چون روز سر سال هیر و دیس
 رسید دختر برادر یا پیش هر و دیس حاضر
 کرد او را خوش آمد و بزرگان از این سو گنبدی
 بخورد کی هر چه خواهند از هر و دیس بدهد
 دختر از مادر پیستر اموخته بود کی شری
 درخواست کرد تا بر طبق بند و دهند هر و دیس
 را این سخن سخت آمد اما برای سو گنبد که برابر
 مردم گفته بود فرمود کی بروید چنان کنید

در ساعت بزنند از رفتند و سرش بریدند و در
طبق نهادند و آوردند بدختر و اذند او پیش
مادر خود برد شاگردان محی از زندان تشراب
گرفتند و در فن کردند از آنجا پیش عیسی آمدند
و خبر کردند چو از خبر کشتن محی عیسی رسید
در کشتی نشست و راه بیابان گرفت تنها چون
خلو خبرش شنیدند پیش او رفتند از شهرها
و عیسی خود را بایشان نمود زیرا که خلق بسیار
دیدند برایشان رحمت کرد و رنجها را ایشانرا
شفاداد **معجزگی از پنج نان جو بزود و ماهی**
پنج هزار مرد را سیر کرد چون شب هنگام
شد شاگردان رسیدند بدو گفتند جایگاه
بیابانست و هتیکام گذشت دستوری ده جماعت
تا بروند بدیهها که کرد بر کرد ما است برای خود

توشه نخرند عیسی گفت ایشان را نباید رفتن شما
 بدهید ایشان را تا بخورند و تلامبید گفتند
 ندانیم اینجا بجز پنج نان و دو ماهی عیسی گفت
 پیش من بیارند پس فرمود مردم را تا بزرگترین
 نشینند و آن پنج نان و دو ماهی را برداشت
 گرفت و با همان نگاه کرد و برکت کرد و شکست
 و بشاکرد از آن بشاکرد از آن بر خلق بخش کردند
 از مردم همه خوردند و سیر شدند و خرد
 نان برداشتند و از ده ربیبیل بر جماعت
 خوردند پنج هزار مرد و هر کوزه و نان آنکه
 فرمود بشاکرد از آن بکنان دریا رفتند
 بکشتی و بدان سو رفتند و گشتند تا خلق را
 دستور دهد و چون جمع را رسید بر کوه بالا رفت
 تا آنها نماز کنند چون شب شد و او تنها

و کشتی رفته فرسنگها بسیار و کشتی اشفته
می کردند از دشواری موج زیرا که باد سخت
بود چون ساعت چهارم از شب گذشت عیسی
پیش ایشان آمد بر روی دریا چون حواریون
دیدند ترسیدند گفتند خیالست دروغ
در آن ترس او را زد از تند او جواب داد و گفت
مترسید منم شمعون صفا گفت بفراهم مرا تا
پیش تو آیم بر روی دریا ای خداوند الهی
او گفت بیا و مترس صفا از کشتی فرو آمد
و بر روی دریا رفت تا پیش مخلص روز چون
دشواری موج و سختی باد دیدند ترسیدند زیرا که
که غرق شود از بیم باند بر آورد و گفت ای خداوند
مرا خلاصه دست فراز کرد و او را گرفت و
بر کشتی و گفت ای کم ایمان چرا ترسید کردی در شکل

افتادی چو ز رگشتی رفتند یاد سال شد هر که
 بودند جمله او را سچو کردند و گفتند از راستی تو
 فرزند خدای رسیدند بر مین قنبر مردمان
 ولایت او را شناختند و فرستادند بتمامت آن
 دیها که بنزد یک ایشان بود و هر پنجویگی
 داشتند پیش او میزدند و شفاعت می کردند
 بجامه او رسیدند زیرا هر که می رسید در دست
 می شد همکاران اسفا بخشید **ستینه کردن**
معترله برای دست شستن آنکه امامان و
 معترله و نویسندگان پیش آمدند از بیت
 المقدس و گفتند چونست کی شاکردان تو در
 وقت نان خوردن دست نمی شویند جواب داد
 چونست که شما خلاف فرمان خدا می کنید برای
 بزرگان شما خدا فرموده است که پدر و مادر

خود را مرا می دار و هر که پدر و مادر خود را خوار
کنند او را هلاک کردند واجبست و شما می گویند
هر گئی پدر را و مادر را نیز این باشد شایسته رحمت من
رسائیدن من بنواست کی فریاد کنم برای خدا
و نکذارید که پدر و مادر را عزت پس باطل
کردند سخن خدای تعالی برای وصیت شما ای
منافقان اینجا سخن ایسعیای پیغمبر که بر شما گفته
است راست شد کی این قوم مرا بلیع می ستایند
بدل از من دور اند بدین تعلیم خلق را می دهند
آنکه جماعت را پیش خوانند و بدیشان گفت
بشنوید از من و فهم کنید نه هرج در دهن
روز آدمی را حس کنند کید آنج از دهن بیرون
آید از باشد کی آدمی را بلیع کنند تلامذت نزدیک
آوشدند و گفتند اما مان از سخن تو را نجیدند

وکنیه در دل گرفتند عیسی گفت هر نهال که پذیر اسمانی
 من نشاند برکنده شود ایشانرا بکندارند کی نابینا
 و رهبران نابینا یاز زیر آلی کور را کوری کشند
 شود هر دو در جاه افتند شمعور گفت ای
 خداوند این مثل را برای ما تفسیر کن جواب داد
 شما هنوز در نمی یابید کی اینج در دهن روز بشکم
 روز و از شکم بمنزله افتد اما اینج از دهن
 بیرون آید از دل بیرون می آید و انست که
 آدمی را در آید می کند و از آنند پیشه بد است
 مثل اندیشه زنا کاری و کشتن و کوهی بد نوع
 این چنین کارها آدمی را نجس کند اما
 خوردن می است شستن تفاوت نکند و بیلید
 نکرد اند انکه از آنجا بکه عیسی نقل کرد
 و آمد بگرد کرد صور و صید **اشفا**

لخشدند دختر ز کنعان را ار از حدود زنی
کنعانی بیرون آمد بانک می زد و می گفت
بر من بخشا ای خداوند من ای فرزند او بود
که دخترم بعد از از شیطان هلاک می شود
او جوابش داد شالردان نزدیک او شدند
و از او درخواست کردند و گفتند بکشای او را
کی در بی ما بانک می داد عیسی با ایشان
گفت من فرستاده نشدم الا پیش
کوسفند ان که از بنی اسرائیل کم شدند
از زن بیامد و پیش او سجد کرد و گفت
ای خداوند مرا مدد ده باوی گفت نیکو
نباشد نان فرزند انرا سدن و پسگان
دازند از زن گفت بلی ای خداوند ولی
سکان نیز از خرده ریزها که از خوانچه

افتد خورند و زندگانی کنند آنکه با وی گفت
 ای زن بزرگ ایمانی داری برو ترا چنین
 شود کی خواهی در ساعت دخترش شفا
 یافت آنکه از آنجا عیسی رفت بکناره دریا
 جلیل بالا کوه رفت و نشست آنجا جماعتی
 بسیار پیش او آمدند کی بود با ایشان
 لنگاز و گوران و لالان و شلان و از رچولان
 دیگر این همکاران پیش قدم عیسی انداختند
 ایشانرا خوش کرد چنانکه آن جماعت در عجب
 ماندند کی دیدند لالان سخن می گویند
 و لنگاز پیامی روند و نابینایان می بینند
 و شلان تر درست میشوند و ستایش
 خدای ابرار را **معجزه که از هفتان**
واند کی ماهی چهار هزار مرد را سیر کرد

عیسی شاگردان را خواند و گفت رحمت می کنم
برین مردم زیرا که روز و شب پیش من آیند
و چیزی ندارند تا بخورند و آب بنوشند که
گرسنه روند بناذا اهلک شوند شاگردان
گفتند از کجا داریم چند نان که این مردم
را بسپاریم عیسی گفت چند نان دارید ایشان
گفتند هفت نان و اندکی ارمایه فرمود
و بنشستند بر زمین پس بر دست گرفت آن
هفت نان را با آن نعل ماهی و برکت کرد
آنکه مخلوق دادند از همه خلق خوردند و سیر
شدند آنچه بر زمین ماند کرد کرد هفت
سبد پراشان خوردند بودند چهار هزار
مرد بغیر از آن و کودکان چون خلق را
کسیل کرد در کشتی نشست و آمدند

XVI.

بنماید

مکد اغنا نزدیک او شدند اما مان و زناده
تا او را بیازمایند خواستند تا نشانی از آسمان
جواب داد و گفت ایشانرا چون شب هنگام آید
بگویند آسمان پاک خواهد بود ز زیر آله سرخ
شده است و بامداد بگویند امروز زمستان است
زیر آله سرخ آسمان بسپهری می زنند ای منافقان
روی آسمان می توانید دانستن و این روزگار
نمی دانید این قبیله زناکار نشانه می جویند
و داده نشود و او را مگر نشانه یونان بیخبر
این بگفت و ایشانرا بجا بگذاشت و برفت
چون بشاکرد از خود رسیدند کی نان
و اموش کرده بودند برداشتن با ایشان
گفت پرهیز کنید از خمیرمایه زناده
و معتزله ایشان اندیشه کردند بخود

گفتند مکر بسوی نان می گویند کی برنگرفته اند
عیسی دانست با ایشان گفت چه اندیشه
می کنید ای کم ایمانان برای آنکه نان برند اشتید
تا اکنون هنوز در نمی یابید یا دخی ارندان پنج
نان که با از پنج هزار نفر بود و چند سبد
پرداشتید و از هفت نان بر جهان هفت مرد
و چند زنبیل گرفتید چونست که دریافید
گفتار من باشما برای نبود لیکن برای آنکه
پرهیز کنید از خمیر مایه معتزله و زناده
آنکه دریافتند که ایشان را پرهیزند از
است از خمیر مایه نان و لیکن از تعلیم معتزله
و زناده و چون عیسی بولایت قیساریه
فیلیفوس را می پرسید از شاگردان و می
گفت مردم برای من چه می گویند کی هشتم

جواب دادند که چیرگی می گویند که این نمی شنوید
 است دیگر از مردم می گویند البت است
 و بعضی ایرمیا یا یکی از پیغمبران با ایشان
 گفت شما چه می گویند سمعون الصفا گفت
 تویی مسیح پسر خدا زنده جواب داد عیسی و گفت
 خنک ترا یا سمعون پسر یونا که خون و گوشت
 ترا آشکارا نکرد بلی بد رمن در آسمان است من
 نیز می گویم که تویی سنک محکم و برین سنک
 ابا ازان کنم کلیسیا مرا و درها را بلا
 اورا که زنده نرساند بتو و هر کلید ها را
 مملو آسمان و هر چه بر زمین ببندی بر
 آسمان بسته شود و هر چه بر زمین بکشای
 بر آسمان کشاده شود از هنگام شاکر ازان را
 بسیارش کرد تا بکس نگویند که او مسیح
 است

است آنکه آغاز کرد پند کردن و گفت که
باوریشلیم خواهد رفت و بسیار رنج خواهد
دیدن از پیران و بزرگان کاهنان و نویسندگان
و گذشته شود و بعد سه روز بر خیزد صفا
با او رفت و گفت دور باد از تو ای خداوند
که ترا چنین شود بسوی او التفات بر حیر کرد
و گفت باز کرد ای شیطان که تو برود در آمدن
منی زیرا که اندیشه خدای می کنی بلی از
انسانیت دلربا را گفت عیسی را مندر هر که
خواهد کنی و من باشد بر خود بگویند و در
خود بر گیرند و در می آیند و هر که زندگی خود
خواهد خود را هلاک کند بفدای من تا زندگی
جاوید یا بد چه سود دارد آدمی را چون هر چه
در دنیا باشد سود کند و جان خود را کم کند

و

یا عوض جان خود چه باید بدیستی که فرزند ای
 میاید در بزرگی و ستایشید خود با فرشتگان
 یا گانش هر آدمی را جز اعمال خود بدهد است
 گویم بشمار که اینجا قوی ایستاده اند که هر که
 نبینند تا آنکه ببینند فرزندان را اینده پیر کواری
 خود بعد از شش روز عیسی با صفا
 و یعقوب و یوحنا برادر یعقوب با ایشان
 یکه بلند رفت و بر ایشان ذکر گوزشند
 و رویش بتابید همچو آفتاب و جامه اش
 سپید گشت همچو برف آنکه بدیدند موسی
 و الیاس که با او سخن می گفتند پس صفا گفت
 بعیسی ای خداوند بسازیم اینجا سه
 سایه بان یکی برای تو و یکی برای موسی و یکی برای
 الیاس درین میان برگزید و روشن برآمد و بر ایشان

سایه کرد و از آن پیراوازی برآمد می گفت
اینست فرزند دوست داشته من که از تو
خشنودم از و بشنوند چو از او از بگوشت شاکر از
رسید بروی و وفا دادند و سخت تر رسیدند
نزد ایشان شد یسوع و گفت برخیزید
مترسید چو چشم کشادند جبر عیسی
دیگر ندیدند و چو از زکوه پدید آمدند
سیار شکر کردند ایشان را تا بکس گویند این دیدار
تا از وقت که فرزند آدمی از میان مردگان
برخیزد پس رسیدند از و تلامید و گفتند
چونست نویسنده کان می گویند که ایلیا
بیشتر خواهد آمد از عیسی گفت که ایلیا
نخست بیاید تا همه چیزها تمام کند راست
گویم بشما که ایلیا آمد ولی نشناختندش و هر چه

توانستند از بدی با وی کردند همچنان فرزندادی
 از پیش ازین کسید انکه شاگردان دریافتند که
 برای بجای شوینک گفت و چون جماعت پیوست
 نزدیک او آمد مردی و زانو بر زمین نهاد
 و گفت ای خداوند بر من رحمت کن بسم را
 زنج بام هست و در عذاب سخت گرفتار هست
 چند بار خود را در آب انداخته است و چند
 بار در آتش او را پیش شاگردان تو بردم نتوانستند
 خوش که در عیسی هلاکی باز در ای قبیله بند
 کردار ناهموار بی ایمان تا کی با شما پیش شما
 و تا کی بر تبارم از شما نزدیک من بیار او را چون
 بیاوردش با نکند برو در ساعت دیوار او
 جدا شد و کودک شفا یافت از دم شاگردان
 گفتند خلوت چونست کی ما نتوانستیم او را

گفت

درست کردن در جواب گفت از بی صدق بود^{است}
راستی گوید بشما که اگر چند نیکو آنه خرد
صدق و ایمان در شما یافت شود با این کو
بگویند از جای خود برو و بدین راه رفت شمار
فرمان برد و هیچ چیز شمار قهر نکند با این همه
این گونه بود و بیرون نرفت مگر بنماز و روزه
و چون در جلیلی گردیدند عیسی با ایشان
گفت این البشر را مردم کنه کار خواهند
گرفت و کشتار و در روز سیم برخیزند و آیند
سخت دل تنگ شدند چون بگفتناحوم آمدند
جزیه داران طلب جزیه کردند بصفاف گفتند
که بزرگ شما دو درم خود می دهی گفت بل چون
شمعوز در خانه آمد آغاز کرد عیسی و گفت
ای شمعوز یا دشاهان جزیه از کی می ستانند از

خویشان خود یا از بیگانگان شعور گفت از بیگانگان
 عیسی گفت پس فرزند از اندام امانا بر آری
 نشود سوگند یا برو و دام در انداز اولین ماه
 که بر آید هفتش باز کن بیای استیری انرا
 و برای من و تویده در از ساعت شاکر داز امند
 و بر سبندند که در ملکوت اسمای بزرگ باشد
 عیسی کوه کی بر دست بر خود خواند و در
 میان ایشان ایستادند و گفت اگر همچو
 کودکان نشوید ملکوت اسمای نروید هر که
 خود را فروتن کند همچو این کوزل و بزرگ باشد
 در ملکوت اسمانی و هر که مرد فروتن که را میکند
 برای من بنام من مرا کرامی داشته باشد و هر که
 خوار دازد یکی را ازین کودکان بمیرایان آوردند
 او را از مهر که خوار شیا در کمر نشا ویند و بدیر

غرق کنندای ولی بر عالم از فتنه زیرا که ناچار است
جهان را از فتنه و آشوب ولی وای بد آن کس که
بر دست او آید اگر درست تو یا یای تو تر از بیان
رساند از خود جلالت و بیند از آن به باشد
کی کند و بی دست باسی از آن بد و دست و پا
در دوزخ افی و اگر چشم ترا مضرب شناند
بکن از این بهتر باشد ترا که بیک چشم از آنکه هر چشم
در دوزخ افی از آن بهتر کنی که بر کونی
ازین کودکان تسخیر کنی که فروتن اند بگویم شما
بدرستی که فرشتگان از ایشان در حمله وقتها
روک بندر اسمانی من می شنند بدرستی لا فرزند
ادمی ضد تاراه راست بگره ها زینماید و کسی
که در هلاکت است زنده گرداند خود می بیند
اگر یکی را صد کوسفتند باشند و یکی از ایشان

کم شوند نه نود و نه را در کوه بگذارد و بطلب از یک سر
 رود چون باید راستی گویم بشما که باز یک سر
 شادمانه تر شود که بدان نود و نه پس همان است
 خواست ندر اسمانی شما که نمی خواهید که یکی
 ازین کودکان کم کردد اگر برادر تو با تو بدی کند
 میان تو و او برو و او را عتاب کن اگر فرمان برد
 او را کسب کرده باشی و اگر از تو نشنود بروید
 کس یاد و با خود بیره بر گفت دو پایه قول
 راست شود و اگر ایشانرا نیز قبول نکنند
 ترا همجو منافق باشد راست گویم بشما که هر
 چه در زمین بیند بند در آسمان بسته شود
 و هر چه در زمین بکشد بند در آسمان کشیده شود
 باز بشما می گویم اگر دو مرد از شما بکار خیر متفق
 شوند هر چه خواهند از ندر اسمانی من از فراد

شعور

ایشانرا حاصل کرد و هر جا که متفق و یاسه
کس بنام من در میان ایشان باشد در آن وقت
پیش او رفت و گفت ای خداوند تا چند بار
الکر از من بامیندی کند برو نگذریم تا هفت
بار عیسی گفت نکویم تا هفت بار اما تا هفتاد
بار هفت هفت ازین سبب ملکوت اسماء
مانند ست بمری ملکی خواست تا از
بندگان خود حساب طلبند پیش آمد بند
و ام بسیار داشت و هیچ نداشت
خداوند و ام دهند بفرمود تا او را اتباع
و خان و مان بفروشند و قرض بکنار از در آن
دم از بند سجده کرد و گفت ای مخدوم مرا
مهلت ده تا هرج پیش و داری بکنارم آن
خداوند قرض بر و رحم آمد و هاشم که چون

از محکوم از پیش مالک خود بدین مردی را کی پیش روی
 صدق ندارد است بدند او را گفت و ام من
 بد از قرض دار بر پای او افتاد و گفت مرا مصلحت
 و صبر کن بر من تا هر چه پیشم داری بپردازم
 قبول نکرد او را در زندان کرد چو ریاکار او
 دیدند این چنین برخداوند آمدند و معلوم
 کردند آنچه بفرمود خود کرده بود از محکوم
 او را بخواند و گفت ای بنده حبیبت مرا از آن
 چندان وام بگو که استم برای زاری تو کلا
 کردی و از من درخواستی که نم نشد بر تو که بفرم
 خود رحمت می کردی آنکه خشم گرفت و بهرگان
 گفت این را شکی نیست و حواله روی بستانند
 تمام و کمال همگان از کند با شما بدین آسمانی مرا که چنانکه
 مردی از شما یا خود را عفو نکند گناهش را از روزگار

خود چو این سخن تمام کرد از الجار برون رفت
وامند محلود بهودا بر کرائه اردن انکه امزند
بیش اور بخور از بسیار همه را الحاشفا را از انکه
امامان بپس امند تا امتحان کنند اورا گفتند
روا باشند که کسی زن خود را طلاق دهد بسبی
جواب داد با ایشان بخوانده اید که الحج از آغاز
افردن روماده ساخت ایشانرا و گفت برای
اینست که ترک کنند مردید روماد خود و باز
خود رود و هر دو یک تن باشند بپسند و تن
بلک یک تن اند و هر چه خدای جفت کرده اند
است مردم جدا نکنند گفتند چونست
موسی فرمود که حج طلاق بدهد و رها کنند
در جواب گفت موسی فرمود که هست سخنی دلش فرمود
ولیکن از آغاز چنین بنود بدستی می گویم بشما

که هر که زن خود را طلاق دهد بی سبب زنا و دیگر
 سناند او زنا کار بود و هر که طلاق داده راستاند
 همچنان تلامبید بوی گفتند اگر این همه ملامت
 میان زن و شوهر خواهد بود زن از به باشد
 به زن سناند عیسی گفت هر کسی نتواند بسند
 بودن این سخن را مگر از نیک و ادا داده شده است
 زیرا که هست که خبی زاده اند از شکم مادر و هست
 به ایشان را دیگر از خصی کرده اند و هست که خود را
 خصی کرده اند برای ملوک آسمانی هر که تواند این
 بار برداشتن کو بردارد در از هنگام کوزگان نزدیک
 آوردند تا دست برایشان نهاد و دعا کنند تلامبید
 جماعت را زجر می کردند عیسی گفت رها کنید
 کوزگان را تا پیش من آیند و منع نکنید بیا
 ملوک آسمان از برای ایشان است که مانند

این کوزگان باشند سازه دل دست برایشان نهاد
و از اینجا برفت مردی پیش و گفت ای موزندک
نیک چه کار کنم از خبر نازندگان جاوید یابم
عیسی گفت چرا مرا نیک محولی نیک نیست
مگر یکی خدا اگر زندگانی جاوید خواهی فرمانها را
نکه دار از مرد گفت کدامست فرمانها
عیسی گفت ملکش ز نامکن زردی مکن کوهی
بدروغ مده پندرو ما در را کرامی دار یار خود را
همجو جان خود دوست دارد از مرد گفت این
مهر را از کوزگی باز نکه داشته ام دیگر چه
دریاست عیسی گفت اگر می خواهی که بکمال
لرسته گردی برو هر چه داری بفروش و مسکینان
ده بصدقه تا ترا اندوخته شود در آسمان
آنکه در پی من بیا چون این سخن شنید سختش آمد

اندوهناک از انجارت برای اندک زیر آله مال
 بسیار داشت عیسی بشکرت از گفتن
 بشما می گویم که تو انکه ملکوت آسمانی سخت
 بشخورد رود زیرا که گذشتن شوق آسانتر است
 از گذشتن تو انکه ملکوت آسمانی چون
 این سخن شنیدند سخت در عجز ماندند و
 گفتند کی تواند که زندگانی با بدید ایشان
 گفت عیسی این پیش مرده سخن را است
 اما پیش خدا همه چیزها آسان باشد
 سمعوز صفا گفت اینک طمعه چیز کذا بستم
 و در پی تو آمدیم نصیب طایفه باشد
 عیسی گفت ای سنی گویم بشما که چون در عالم
 بی روی هرگز نیند روز قیامت که فرزند
 آدمی بر منبری بزرگوار بی خود نشیند شما بر

در سوره
 سوزل

اینکه آخر روز آمدند پیش از یک ساعت کار نگذاشته اند
با ما برابر جولان کردی که قسم ایشان همه مادران
و مادران روز کشیده ایم و گویا این برادران
و روزگار تمام کرده خدو بند زلفت مرطالم
نیستم نه بیک دربار باشا قول کردم حق خود
بستانید و بروید مرا امر دجین است
و با ایشان چنان دهم بشما ادم من بر مال
خود حاکم هستم تا هر چه حوالم بکنم بکنم
حسود که برکم من همچنان پیشینان
بسیار و پسینان پیشینان خواندگان
بسیارند و فکر بدکان اندک عیسی
غم داشت بیت المقدس بود در صحبت
خود برد دوازده سال خود را و در راه با
ایشان می گفت اینک ما باور تسلیم می رویم

و فرزند آدمی بدست کاهن امان و کتبه داده
 شود و بروی مرگ ثابت کنند و بدست عام بپارند
 و بروی تسخیر کنند و بر دار کنند و بر روز سیم
 بر خیزد در آن وقت مادر فرزند از ریدی با
 پس از هر دو سجود کردند و او را در خواست کرد
 از و تا یکی از فرزند از بدست او باشند و یکی
 بدست چپ نشینند در ملکوت آسمانی
 عیسی گفت با ایشان نمی دانید چه می
 خواهید از شهرت من خواهم اشامیدن
 توانید نوش کردن یا از عذاب من خواهند
 شدن شما توانید شدن ایشان گفتند بلی
 توانیم پس عیسی با ایشان گفت شهرت
 من بشامم بیاشامید و عذاب من بکنید
 لیکن نشستن بر دست راست و بر دست چپ

راشت

دوازده کرسی نشینید و دوازده سبط ایسرائیل را
حکومت کنید و هر که خان و مان و برادران
و پدر و مادر و زن و فرزند و ملک و اسباب
برای هر تنگ کند عوض از یکی را صد داده شود
و زندگانی جاوید یابد زیرا که بسیار از
پیشینان یسینان میبود و یسینان پیشینان
دیگر یا رمثلی زد و گفت ملکوت
آسمان مانند است بر روی خدای خانه کی
با مداد بیرون رفت از خانه تا مردوران
کرد برای کار کردن در از خود مردوران
گرفت بقرار اند هر یک را دینار بدهد
مزد روز پس فرستادشان بیابان در ساعت
سیم بیرون رفت دیدند که روی دیگر در کار
در بازار ایستاده بدیشان گفت برز روید

و آنج حق شما باشد بد هم ایشان بسخر او رفتند
 و نیم روز و نیم ساعت رفت و همه مردم
 مردم یافت ایشان را نیز فرستاد و در
 یازدهم ساعت بدر آمد دیگر از دیدنی کار
 بایشان گفت چرا بید بی کار گفتند امروز
 ما را کسی بکار ندادند ایشان گفت بروید باغ
 و آنجا و اجب باشد شما بد هم حوز شش هنگام
 بود خداوندند و کمال خود را بخواند
 و گفت بخوان مزد و راز را و از بسیر اغان
 کن و مزد ایشان بک هر یک را دیناری
 ایشان که در اول روز رفتند بودند چون
 چنان بودند که آن بردند که مگر ایشان را
 بدیشتری دهند هر یک را دیناری دادند
 ایشان را از اول روز کار کرده بودند گفتند

۹
این

بدست من نیست لیکن بدست پدر اسماعیل است
چون از ده شاکرد دایره شدند در حشم رفتند
بر آن دور از عیسی ایشان را نزد یک خواند و گفت
می دانید سرور را خلق بزرگان ایشانند و عالم
بر ایشان اکنون بناید میان شما حشر اندیشه
رود و بگوید هر که خواهد از شما که هم می باشد
که می کرد در میان فرزند آدمی نیامد است
تا بندگیش کنند و کی آمد تا خدمت کنند چون
عیسی از این خوب بیرون آمد خلق لبو به در پیش
شدند بر راه دونا بینا نشسته بودند چون شدند
که عیسی می گذرد بآنک با و از بلند بر آوردند
و گفتند رحمت کن بر ما ای فرزند آدمی و او بود
ای خداوند ما مردم ایشان را از جرم کردند
که خاموش شوند نمی شدند بلکه او از بلند تر

می کردند و می گفتند رحمت کن بر ما ای فرزند دلور
 در عیسی پادشاه و ایشان را خواند و گفت چه
 می خواهید با شما بکنم گفتند چشمها و مارا
 بکش از رحم او در ایشان و دست نهاد بر
 چشمشان در دم لشاده شد همان ساعت
 در ری و رفتند چون نزد بکیت المقدس
 رسید و آمد بکیت فاجی سو و کناره کوه
 فرستاد و نفر از شاگردان خود و ایشان
 گفت بروید سوی این دریه کمی بر این شما
 است چون در دریه روند بینند خرمانه
 و لره باوی بسته هر دو را بکشاید و بیش
 من بیارید اگر کسی چیزی گوید بگویند خداوند
 کار ما محتاج است بایشان در زمان بفرستد
 با شما این از سبب آن بود تا سخن زکریا پیغمبر

تمام شود که گفت بگویند بدختر صدهوز اینک
ملک تو پیش تو می آید فروتن بر خنثی شده
و بر کمره خریس رفتند هر دو شاکرد و انجنان
کردند که بدیشان فرمود آوردند خرمایه
را بالره و جامه ها را خود بروی کسرت کردند
و عیسی بر نشست و پیشتر جماعت کی بودند
جامه ها را خود در راه می کسرت کردند و دیگران
شاخ زیتون را در خنثاز می بریدند و بر راه می
انداختند و خلق که بر و پیش بودند
بانگ می زدند باواز بلند می گفتند ستایش
پسر او و در مبارک است آینه بنام خدا
تسبیح خدای را در بلند می خواند عیسی بیت
المقدس اندرون رفت تمامت شهر بانگ
زدند و گفتند این کیست که پیش ما می آید

جماعتی گفتند که این عیسی پسر ماری است جلیلینا صریح
 چون عیسی در هیكل خدا آمد و رفت بدر کرد
 از کسانی که خرید و فروخت می کردند اینجا
 پس بغلتانید طبقه اصرافان و تختها بپوشید
 فروشان بر کردار پند و گفت نبشید شد که
 خانه من خانه نماز خوانند شما غار دران
 ساختید آنکه پیش او می روند نابینایان
 و لنگان و سفلان ایشان را شفا داد چون بزرگان
 کاهنان و معترزه این معجزه را پادشاهان
 و شنیدند او از کودکان را بانگی زدند
 هیكل می گفتند تسبیح فرزند او و در
 سختشان آمد و ریختند بعیسی گفتند می شنوی
 که چه می گویند ایشان عیسی جواب داد بلی
 نخواهند بدید مرا میرد او و د که از زبان کودکان

و بچکان تسبیح ساختم آنکه ایشانرا بکذاست
و از شهر بدر آمد سوی بیت عیار رفت
و شب آنجا خفت چون بامداد شد روی
بشهر نهاد براه در کر سنده شد درختی انجیر
دید سوی از درخت رفت بروجر از برک
چیزی ندید گفت در تو دیگر موه نباشد
تا ابد هفت ساعت خشک شد چون تلایند
دیدند گفتند ای عجب چگونه خشک شد
عیسی گفت با ایشان راست گویم بشما اگر
ایمانی به شکل باشد نه این کردار تنها کنید
که من با این درخت کردم بلك اگر با این کوه
بگویند که از جاء بر خیز و دریا بیفت چنان
شود و هر چه در نماز بصدق بخوانید بیابید
چون در هیچکدام نداد و شدند اکابر امامان

و پیران جماعت در آن وقت که وعظ می داد با او
 گفتند بگذارم پادشاهی این کار می کنی و این
 حکم بتو می ده از جواب داد و گفت من نیز یک مسئله
 از شما می پرسم اگر شما جواب دهید من نیز
 جواب شما بدهم مرا خبر دهید که عمارتی
 می کرد از زمین بود یا از آسمان یا از خود
 ایشان جواب گفتند بعد از آنکه بشمار
 را با خود کردند و اگر بگویم از آسمانست بگوید
 چرا آنکرو ندید و اگر بگویم از زمین است از
 مردم بیم است زیرا که خلق می رانند و بگری
 گرفته بودند گفتند نمی دانیم که از آنجا است
 پس گفت من نیز بگویم بشما که چه قدر این
 علمای کم آنکه گفت جوزء بینید هر که
 دو پسر داشت اولین را بخواند و گفت ای پسر
 برو امروز در بایع کار کن و گفت نمی کنم پس پشیمان

شد بعد از آن رفت و کار کرد پس دیگر را گفت برو
امروز بیایم کار کن او گفت بلی ای پدر و نیز فرمود که لازم
یک دین هر دو مراد پدر بجای آورد گفتند اولین گفت
عجیبی راست گویم بشما که سود خواران و زنا
کاران رود ترا شما بملکوت سماء روند محی شوند
آمد پیش شما پناه را راست بوی ایمان نیاوردند
سود خواران و زنا کاران سخن او شنیدند و ایمان
آوردند شما ایمان نیاوردند و پیشما نیز نشدایت
بعد ازین مثلح دیگر بشنوند مردی بود خداوند
خانه باغی ساخت و درخت نشاند و دیوار
کشید و در آنجا چرسی بکند و بر حی ساخت
و به مردم سپرد تا آبادان کنند و بیمار دارند
و رفت خانه خود چو وقت دخل رسیدند گاه
خود را فرستاد پیش برزگران تا میوه اش فرستند

26
از بلغانان برخاستند و بعضی بندگان را از زند و بعضی
را سنگسار کردند و بعضی را کشتند بعد
آخر پسر خود را فرستاد گفت یا سید که شرم دارند
از پسر من یا غیبانان جوز پسر را دیدند گفتند
اینست وارث بیایید تا او را بکشیم و میراث
بماند پس او را بیرون بلع بردند و کشتند
پس مریکوبندگی خود را وند بلع بیاید
با ان بزرگتر از چه کند گفتند ایشان را هلاک
هر چه بزرگند و بلع از ایشان بستاند و دیگران
دهد تا موی را به هنگام بوی رسانند گفت
با ایشان بخوانند در منزل میر که از سنگ که
بنایان خوار کردند او سرگوشه شدند این از
پیش خدا بود و او عجل است چشم ما از برای
ان می گویم که ملکوت آسمان ز شما بدرود

و یکسانی داده شود که میوه نیک دهند و هر که
چون کابر اما ما را و معتزله این مثلها شنیدند
دانستند که برایشان گفته است خواستند که
او را بگیرند لیکن از جماعت هر اس بردند زیرا
که همچو پیغمبر می رفتندش آنکه او از بلند
کرد عیسی و گفت ملکوت آسمان مانند است
بمردی ملکی که فرزند خود را عروسی کرد بند کاند
و رشتاد تا خور را بعروسی خوانند کسان
نیامدند بندگان دیگر فرشتاد و گفت بگوید
جماعت را که خوانده ایم طعامها را سیده است
و ماده و کاول فریه کشته و جمله ترتیب
و کار استی ساختیم بیایید بعروسی ما شاد
شوند از جماعت آن سخن را مزره گرفتند
چیز را از آن بندگان گشتند چیزی از ایشان

بزراعت خود رفتند و چیزی بیازرگانی خود
 رفتند از دیکر از آنکه مانند روسوی
 بندگان کردند و ایشانرا کشتند چون
 ملک از غنید سخت خشم گرفت لشکر
 فرستاد و کشتند گانرا کشت و شهر ایشانرا
 سوخت آنکه ببندگان خود گفت هممانه
 امان است و از کسانرا میخواندیم از آن
 نبودند اکنون بروید برکنار راهها و
 که را ببینید بخوانید پس بیرون رفتند
 از بندگان رفتند و هر که را یافتند از بند
 و بد جمع کردند و آوردند چون خانه پر
 شدند از آن جماعت که خوانده بودند ملک
 درآمد و بر خلق نکه کرد مردی دیدنجا
 که جامه او را بوعروسی نبود بدو گفت ای

یار تو چون در آمدی اینجا و جامه عروسی
 نبوشیده ای از مرد خاموش شد ملک بندگان
 فرمود که دست و پا پیش بپند بند و بتاریکی
 بیرون اندازند اینجا که گریستن باشد و دندان
 سایند زیرا که خوانندگان بسیار اند
 و گریه بندگان اندک بعد از آن اما مان رفتند
 و گنج حاج کردند برو تا بچه حیلت او را
 بگیرند بسخر شاکرد از خود را یار از هر و دیس
 پیش او فرستادند و گفتند یا معلم
 دانستیم که بسخر و راه خدا برستی می
 توانی و روی دل نمی بینی ما را بگو جزیه بقیصر
 بدهیم یا نه عیسی گفت بچه سبب هر می
 از پایید ای منافقان زیناری بمر نمایند
 زیناری بوی دادند برونگه کرد و گفت این

صورت و این خط از آن کیست گفتند از آن
 قیصر گفت حق قیصر بقصر دهند و لاج
 خدا را بر شما واجبست بخدا ادهید چون
 شنیدند عجب ماندند و هرگز نرفتند و رفتند هم
 در آن روز پیش او آمدند زناده ایشان
 گاهی گویند که قیامت نباشد مردگان را
 پیدایند و گفتند ای معلم موسی مخالفت
 چون کسی از شما بمیرد و او را فرزند نباشد
 برادرش زنش بستاند تا نسل برادر پیدا کند
 بود پیش ما هفت برادر بودند که زن نداشتند
 و مردی فرزند زن او برادرش ستد از
 دگر این مردی فرزند جنیر سیم و چهارم
 تا هفتم از زنرا ستدند و یکی را فرزند
 نشد عاقبت زن نیز مردی با یک روز قیامت

از زن اران که باشد ازین هفت پداز زبرگی هر
هفت او را سنده عیسی جواب داد و گفت
که ره مسویند کتب الخوانده اند و فهمیده
اچیه در وهشت لفر قد رت خدا بداند که
روز قیامت مردان زنان بستانند و زنان
مردان نکیرند لیکن همچو فرشتگان باشند
در آسمان بخوانند و هر قیامت مردگان
در کتاب خدا الحاکم که گفت منم خدا ابرهیم
خدا ای اسحق خدا ای یعقوب و خدای
تعالی نسبت به مردگان نشود بلکه خدای
زندگان است چون خلق شنیدند از وی عجب
ماندند چون امامان شنید و دیدند که
زنادقه را محو شر که پیش آمدند و یکی از ایشان
عالم بود بتوریت وی با امتحان برسد و گفت

ای معلم کلام وصیت بزرگتر وصیتها است
 عیسی بحواب گفت اند خدا را فرید کارت را
 از همه دل تو و از همه جان تو و از همه قوت تو
 دوست داری این بزرگترین وصیتهاست
 و پیشترن دوم آنکه مانند اینست که یا خود را
 دوست داری همچو دوستی جان خود بدین دو
 وصیت تمام شود تودیت و کتب پیغمبران
 و چون ما مان فراموش اند عیسی از ایشان
 پرسید و گفت چندی گوید در حق مسیح کس است
 گفت پسر داوود با ایشان گفت چونست
 و داوود او را بجان او را خدا نام می نهند
 زیرا که می گوید گفت خدا خدای من بر دست
 راست من بنشین تا دشمنان تیرا ز پرای تو نهیم
 اگر داوود او را خدا خواند چگونه پسر او باشد

همچو این توانستند اذن و از آن روز باز کس
نمی یارست از و چیزی پرسیدند آنکه
باشاکرد از خود و با مردم گفت بر لری موسی
نشستند معترله و نویسند کار آنچه
بشما بگویند نکه دارند و بکنید همچو کردار
ایشان مکنید زیرا که می گویند و نمی کنند و می
بندند بارها گران و بر گردن خلق می نهند
و ایشان سرانگشتی از آنکستان خود مدد
نمی کنند کردار ایشان همه ریا و نفاقست
طیلسانها درازی کنند و استینها فراخ تا
خود را خلق بگویند دوست دارند
که در صدر مجلس نشینند و آنکه مردم در بازار
بر ایشان سلام کنند و ایشان را محذوم خوانند
و بزرگ دارند اما شما مگردید که کسی شما را

بزرگ خوانند زیرا که عظیم شما نیک است در
 آسمان و شما همه بر از آن یکدیگرند و در محو ایند
 شمارا در زمینند شما یکیست آنکه در آسمانست
 و سرور و مدبر کسی را خوانند که مدبر شما
 یکیست مسح تنها هر که عظیم باشد در شما
 بآید که بنده شما باشد زیرا هر که خود را فروتن
 سازد بلند شود و هر که خود را بالا کشد فروتن
 گردد و ای بر شما ای گروه امامان و نویسندگان
 ای منافقان که خانهها و بیوه زنان محو دید
 بسبب دراز کشیدن نماز شما برای این باشد
 عذاب شما سخت و ای بر شما ای جماعت معنی
 و نویسندگان ای منافقان که درها و ملکوت
 می بندید بر این خلق شما در می روند و دیگران را
 می گذارند که در روند و ای بر شما ای جماعت

اما مان و نویسنده کان منافقان که زمین و دریا
می کردند تا یک مرد بکشید و بدین بیاید چون
باشما در می آید او را دوزخی می کنند و ای بر شما
ای پیشروان کور که می بیند ایند که ایشان را سوی
راستی می کشید و ای بر شما ای اما مان و نویسنده کان
منافقان که می گوید هر که بهیچک سو کند خورد
از سو کند نیست اما آنک بزرگی در هیچک
است از سو کند بزه بود ای نادانان کور کلام
بزرگتری در یا هیچک که در پال می کنند و می
گویند هر که سو کند بهیچ خورد بال نیست ولی
آن بهیچ بقریان خورد کی بالا راوست او در گناه باشد
ای کوران جاهل کلام بزرگتری ازین هر دو قریان یا
حوالجه مندیخ یا خانه عبادت که قریان را
مقدس می کنند هر که سو کند تحوالجه او سو کند

خورده باشد هر چه زیر و بالا است و هر که
همچو کل سو کند خورد بد و هر چه در و باشد
سو کند خورده بود و آنکس با سمان خورد بعرش
خدا سو کند خورده باشد و با یک بالا او نشسته
باشد و ای بر شما ای جماعت امامان و نویسندگان
ای منافقان بر آنکه ده یک یوزینه و شصت و یک بد
می ستانید و سیار شهرت را ترک می کنید
بایستی که این بکنید و از نیکواریها که می
پندارید که کوران می کشید شما پشهارا یا
می کنید و شتران را فرو می برید و ای بر شما ای
جماعت امامان و نویسندگان ای منافقان
که بیرون کاسه و صحن را می شوئید و در نشان
پلیدی است و چرا که ای امامان نابینا اولاد روز
کاسه و جام را بشوئید آنکه بیرونش نیکی است
و ای

وای بر شما ای جماعت امامان و نویسندگان
که مانند کورستان سپید کرده اند از بیرون
و راسته وارد روضه پراسمخو از مردگان
همچنین شما نیز از بیرون راسته برای خلق
و در روضه شما پد غل است و کناه وای بر شما
ای امامان و نویسندگان منافق که کور
پیغمبر از و پاکان را می رانید و اباد از می
کنید و می گویند که اگر بیرون کار پدیدار ما
می بود بد شرک ایشان نمی شد و در خون
تخت پیغمبر از و پاکان اند شما کوه می
دهید بر خود که فرزند از از قومند که پیغمبر از
گشتند و شما نیز بر کردار پدیران ایستاده اید
محکم ای ما را از فرزند از افغانی کجا توانید که تخت
لرزد ابد و رخ **فصل طاعت بودیان بنیادش**

از برای این می فرستم سوی شما پیغمبران و حکماء
 نویسندگان تا از ایشان بعضی بکشید و بعضی
 بردار کنید و برخی را در میان محافل و جماعات
 شما ملامت کنید و بر جانند و از شهر بشهر
 اواره کنید تا از زبان جسده خور هر باکی بد
 زمین بخفته شد از خورهای بیل صدق و اخوان
 نکر یا یسر برخیا اند کشتید میان هر کس و مذهب
 راست گویم شما که این صمد برین قبيله از ملامت
 و عرامت خواهد آمدن ای اوریشلیم ای
 کشنده پیغمبران و سنکسار کننده رسولان
 که بوی فرستاده شدند چند نوبت خواستم
 فرزند از ترا کرد اورم همچنان منع ما بیان
 کنی چنان خود را ز بد بال خود آزد و بخو استند
 اکنون ازین پس بماند خانه ها شما برای شما

نما

و بران راست گویم بشما که ازین ساعت باز
دیکر نخواهند تا از هنگامی بپسید تبارانک
می آید بنام خدا انکه برخاست عیسی تا برود **و**
حواریون نزدیک او شدند و گفتند می نگری این
هیكل و بنیادش جواب داد و گفت می
بینید این همه بنیادها راست گویم بشما
که اینجا سنبل بر سنبل نماند که شکافته نشود
چون عیسی بر کوه زیتون نشست تلامذین نزدیک
آمدند و پرسیدند و گفتند ما را بگو کی خواهد
شد ز این کف و نشانه آمدن چو باشد
و بسر آمدن ملت دنیا بچه نوع باشد جواب
داد عیسی و گفت برهیز کنید تا کسی شما را
کم رو نکند بسیار از آیند بنام من و هر یک گوید
منم مسیح خلق بسیار در کم رو اندازند و

خواهید شنید از خبرها نادرست و فتنه و جنگ
 بنگرید بنیاد آبتی سید و فرشته شوند زیر آنا
 چارست که این همه بشود اما هنوز آخر نرسیدست
 پیش از منتهای قومی بر قومی پیدا آیند و پادشاهی
 بر پادشاهی و ترس سخت باشد و کشتن و زکات
 واقع شود و مرگها جانها جان این همه آغاز
 دشواریها باشد آنکه شمار اعدایها سخت
 سیارند پس بکشند و دشمن داشته شوند
 از همه کس برای نام من دراز وقت بسیار از رخ
 بیستد و پریشان شوند و یکدیگر را دشمن
 دارند و یکدیگر را بمرکس یارند یا دیند آیند
 بیخبر از روع بسیار اند که بگفتند و از
 جور و پیدادی و قتی سرد شود از دلها
 اما آنکه تا آخر صبر کند او را نیک آید یا بد

این

این مژده ملکوت منادی کرده شود در همه عالم
برای کوهی همه مردم آنکه آخر باشد و چون
بینند نشانه الجسر را که در دایان پیغمبر
گفته شده است که در جاء پال ایستاده باشند
آنکه بخوانند و یابند آنکه ایشان که در زمین ایستاده
اند بکوه گردند و آنکه بر بام باشند در خانه
بر نیایند تا چیزی از خانه خود بگریزد و آنکه
در کشت زار باشند باز پس نکه نکند تا جامه
خود ستاند و ای بر ایستنان و شیر دهندگان
در آن زمان نماز کنید و اگر سخن شما نباشد
در مستارونه در روز شنبه زیرا که در وقت
دشخواری سخت باشد چنانکه هرگز مانند آن
نبوده باشد از ابتدا عالم تا این وقت و کل این
روز کار کوتاه نمی بود هیچ آدمی ناز زنده نمی ماند

لیکن برای پاکان کو تا به باشد از روزگار اگر کسی
 گویند شما کی مسیح اینجاست یا اینجا باور
 مدارید بدیند ایند مسیحان دروغ و پیغمبران
 زور و هتار و عجاایها نمایند چنانکه شناید
 که برکنند کانرا که مرده کنند اینک سهارا آگاه کردم
 هر چه خواهد شدن پیش از آنکه بشود اگر
 گویند شما که مسیح در ویرانه است بیرون
 مرویند و اگر گویند در خانه است باور مدارید
 اما آمدن مسیح چون بر وی باشد که از مشرق
 بتابد و در مغرب دیند شود زیرا که جایی
 تن باشد که کسان اینجا گرد آیند بعد ازین
 دشخوارها آفتاب تاریک شود و ماه روشنائی
 ندهد و ستارگان از آسمان نیفتند و سیاه
 آسمان آشفته شوند آنکه پیدا شود نشان

فرزند آدمی در آسمان آنکه بموید خوشاوندان
زمین که پیشتاد احمی نزد که میاید بر آب
آسمان بانیر و وستایش بندک فرشتگان خود
بصور عظیم گردارند کزیدگان او را از چهار
رکن عالم از لافاق آسمان تا افاقش از درخت انجیر
مثالی امور بند که چون بینید که شاخهاش
تازه شود و برکش سبز گردد بداند که تابستان
رسید همچنان چون این همه بینید بدانند
که منتهای رسید و بر در است ایستادن استی
گویم بشما که این قوم نکذرنند تا این همه نشود
آسمان و زمین بگرد و سخن من نکرده اما ساعت
قیامت را هیچ کس نداند و نه فرشتگان
آسمان و لیک پدرتها و همچنانکه در روزگار
نوح بود چنان باشند آمدن فرزند آدمی

و بعد از آن می دانند
روز قیامت

و چنانکه خلق پیش از طوفان مخور دهند و آشامیدند
تا آن روز که نوح در کشتی نشست و دریا افتند
تا از وقت که طوفان شد و همگان را غرق کرد
برین مثال باشد آمدن فرزند آدمی آنکه دو کس
باشند در دیه یکی ربوده شود و یکی بماند
الغور بندار شوند غافل باشید زیرا که
نمی دانید کی در کدام ساعت فرمان خدا
بشمارند بد آیند که اگر خداوند خانه
بد انستی که در بگذارد هنگام می آید
بیدار نشستی و نگذاشتی که خانه اف
خراب سدی برای این شما بنی بیدار
باشید و ساخته کار که نمی دانید که
فرزند آدمی در وقتی پیش شما آید که معلوم
شما نباشد مگر بنده باشد امین و معتد که

اورا مخدومش بر خان و مان خود کما شست تا آنجہ
ایسا نراد ریاست باشد بوقت برساند خنک
وقت از بندگی خداوندش بیایند و اورا بیند
کہ بہر ادوا کار گرہ باشد راست کویم بشما
برہمہ مال خود حاکم کرد اندش اگر از بندہ
خود اندیشہ کند کہ مخدوم غیبت دیر
خواہد پایید ز در تلف کردن مشغول شود
بامستان و شراب خوارکان و مردم خانہ مخدوم
را بیند و بر بخاند ناگاہ روزی مخدومش
روزی برسند ہنگامی نیندیشد و ساعتی
کہ اورا خبر نبود پس اورا معزول کند و کہ
اورا با کتہکاران سازد انجا باشد کہ بیشتر و دندان
بہم ساییدن دیکری مانند ملکوت آسمان
بدہ دختی و شیزہ کہ چہ را غماز خود را راستند

و برابر داماد رفتند از ایشان پنج دانا بودند
 و پنج نادان پس پنج جاهل چراغها را خور
 بی روغن گذاشتند و دانا با آن روغن برداشتند
 چون داماد دیر کشید نخواستند در نیم شب
 آوازی شنیدند که اینک داماد می رسد
 برخیزید و برابر بروید پس از دختران و شیشه
 برخاستند و چراغها را ایشانرا بست کردند
 جاهلان با دانا با آن گفتند از روغن شما این
 بدهند زیرا که چراغها ما مرده است آن
 زیرا که آن گفتند که ما را و شما را پس نباشد
 و لیکر شما بروید و از روغن فرشتان بخرد
 چون رفتند تا آمدن داماد رسید ایشان
 چراغهاشان را فروخته بودند با داماد اندرون
 رفتند و در بسته شد چون جاهلان آمدند

در زدند و گفتند ای خدای خدای خدایند در یکشمار
برای ما پس جواب داد و گفت راست می گویم شما را
نمی شناسم بیندار باشید کی نمی دانید
لزام ساعت آید خدایند کار پیش شما در آن وقت
که اندیشه نکرده باشید بدانید که مثل از مانند است
بمردی که می خواست تا سفر کند بندکان خود را
بخواند و از مال خود بایشان یکی را پنج بدره زرد داد
و یکی را دو و یکی را یک بدره هر یک را بمقدار
استعداد خود و سفر کرد آنک پنج بدره گرفته
بود تجارت کرد و پنج دیگر سود کرد و خدایند
دو بدره همچنان دو دیگر سود کرد اما آنک
بدره سته بود رفت و در زمین بر کند
و دفن کرد بعد از مدتی خدایند بندکان از
بخدمتش حاضر آمدند فرمود تا حساب

دهند خدایند پنج بدیره حاضر شد و پنج را
 پنج دیگر سود نمود و گفت ای خداوند پنج
 بدیره بمن دادی اینک پنج دیگر سود کردم
 از محبوم گفت ای بنده نیکوکار معتمد من
 بر آنند که امین بودی بر بسیار نیز امانت
 دار و معتمد باشی در آرزوی خدای خداوند
 خود آنکه پیش آمد آنکه دوبدیره گرفته بودی
 و گفت ای خداوند و بدیره بمن دادی دوبدیره
 دیگر سود کردم محبوم گفت ای بنده نیکو
 بر آنند که امین بودی بر بسیار نصیب کنم
 در آرزوی خداوند خود پس آنکه یک بدیره
 داشت پیش آمد و گفت ای خداوند من
 دانستم که تو مردی هستی سخت دل و جای
 که نکاشتی بدوی و جایی که پراکنده نکردی

فراهم

فراهمی اری بترسیدم رفتم از بدیره ترا
در زمی در فن کردم انکال تو بستان
از خداوند جواب داد و لغت ای بند
خجیت و کاهل جور داشتی له من می
دروم جایی که نکاشتم و کردی کیم چیری
که نتختم ترا می بایست مال من بزحوان
من رها کردی تا من می ادم و انرا با سوز
بلجا از کسی می ادم می سیدم انکه فرود
بند کانرا که بستانید از او از یک بدیره را
و یکی دهند که بدیره دارد زیرا انکه
دارد داده شود و فروزه و اندک دارد
از این که پیدا کرد که دارد از او بسته شود
اما بنده کاهل را در تار یکی پیروز اندازید
انجا که کریه باشد و ساینده انداز

چو بیاید بسیر آدمی بزرگواری خود
 با جمله فرشتگان پاگان خود و بر تخت
 بزرگواری خود نشینند و همه مردمان
 گرد آیند و از یکدیگر جدا کنند و جانی را
 از بزرگا لکان بخواه آن را بردست راست
 نهند و بزرگا لکان را بردست چپ آنکه
 بگویند ملک با ایشان که بردست راست
 او باشند پیش آید برای بزرگوار
 من بمیراث ستانند ملوک را که برای
 شما آمده است پیش از آمدن خلافت بر
 که گرسنه بودم و سیر کردید و نشسته بودم
 و آب داذیت برهنه بودم و پوشانیدیت
 غریب بودم بخانه خود بردیت و لجور
 بودم بیمار داشتیت برندان بودم پیش

من

آمذیت از پاکان کونیدای خداوندی دیدیم
ترا گرسنه و سیر کردیم و تشنه و آب
دادیم یا برهنه و پوشانیدیم یا غریب
و ترانخانه بردیم یا در زندان و زیارت
تو آمدیم و در جواب کونیدایست کونیدایست
که هر چه باری ازین برادران خردان می کردید
بامن کرده باشید انکه بگویدند اینها
که بردست جیب باشند دور شوند از
من ای ملعونان بروید با تشنگان و دید که راست
شده است برای ابله و یاران او زیرا
2 گرسنه بودم و مرا سیر نکردید و تشنه
و آب ندادید و ز مجور و زندان و
زیارت من نیامدید ایشان کونید
3 دیدیم ترا گرسنه و نخوراندیم و برهنه

و نبوشانیدیم یارنجور و درزند از خدمت
 تو نکریم آنکه ملک بدیشان گویند
 راست گوید بشما که هر چه بایلیان از آن
 کوچکان نکرند بامان نیز نکرند آنکه برانند
 ایشانرا بعد از جاوید و نیکانرا بحیاه
 و زندگانی آید چو عیسی این سخنها
 تمام کرد بشاکردن خود گفت می دانید که
 عید فصح بعد از دو روز دیگر می شود
 و فرزند آدمی بدست واداره شود بزرگان
 دار کنند همان ساعت اکابر امامان و نویسندگان
 و بزرگان جماعت گرد آمدند بسرای قیافا
 و کنج کزند بر کشتن عیسی و می گفتند
 این کار نیکیم در عید تا در جماعت اسب
 و فتنه نیفتد و چو عیسی خانه سمعون

پس رفت در دیه بیت عنیا پیش آمدن
که بود باوی اغاری در وروعی که از بها
از روعن را بر سر عیسی رخت و او تلبه کرد
بود چون شاگردان دیدند سخنشان در سخوار
آمد گفتند چرا این روعن تلف شد بایستی
این روعن را بهاء بسیار فرو خرد و مسکینان
دادن عیسی دانست با ایشان گفت چرا
این ز نرانی بر حاکمید کارنگار با من خرد
که مسکینان همه وقتی پیش شما می باشند
و من همیشه پیش شما نباشم این نزد که این
روعن بر فقر رخت را از مردن من بود راست
گویم شما که چون منادی شود چنان فریاد
من یاد کرده شود که دار این نزد همیشه
در لجنیل من یاد کنند شما مردم یهودا و السخریوطی

یکی از دروازه حواریون پیش بریدگان امامان
 رفت و گفت چه می دهید بمن یا عیسی
 بدست شما دهم ایشان بر خود گرفتند سی
 مثقال نقره و از آن وقت فرصتی خواست
 تا بدرست دهد و در اول روز و طریقی آمدند
 نزدیک آمدند و گفتند کجا می گزینی که فصیح
 بگویی او گفت بروید بشهر پیش فلان و بگویید
 بزرگ ما می گویند وقت رسید عید فصیح
 پیش تو خواهد کرد باشا در آن چنان
 کار استی فصیح ساختند چون شب تمام بود
 دروازه عیسی با او یکجا نان شام می خوردند
 با ایشان گفت راست می گوید شما که یکی از
 شما مرا بدست دهد جمله عملین شدند و هر
 یکی گفتند منم ای خداوند عیسی گفت اندک است

حواریون

بامزد کاسه نهد او باشد که مرایدست دهد
و فرزند آدمی برود چنانکه برویشنه شد
لیکن وای بر آن کس که فرزند آدمی بردست
او گرفتار شود از آن به بودی او را که از
مادر نرازی پس بود از اسخر یو طی گفت مگر
منم ای خدایوند من گفتش تو گفتی و چون
می خوردند عیسی نان هر گرفت و برکت کرد
و شکست و گفت بستانید و بخورید اینست
تنم و برداشت قندجی شراب و بشکرت کرد
و بنامند از و گفت اینست خوزم همه
بیاشامید این خوز منست لا عوض بسیاران
را تحت عیسوی برای امزش کنایها راست
گویم بشما که ازین ساعت باز بخورم باشما ازین
درختی انلور تا از روز که نوخورم باشما در طلوت

۱۱
اسما و انجا شکر کرد و رفتند بدریکه روز
آنکه عیسی گفت بتلامند شما همه امشب
منام شوند زیرا که نوشته چو باز از منم
و بره کار بر آید شوند و بعد از آن چو خیم
پیش از شما بجا آمد و صفای جواب داد
و گفت اگر همه مردمان منام شوند هر
هرگز منام نشوم عیسی بوی گفت راست گویم
امشب پیش از بانه خرو و سه بار منام
شوئی بمن صفا گفت با تو باشم تا بغایت
مردن و کافر نشوم همچو همه شاگردان گفتند
آنکه عیسی یا ایشان رفت تا جایی که
نامشرد سامان بود و گفت اینجا بنشینید
و منتظر باشید تا وقتی که من زمار کنم
با خود بروم شمعوزا و دو برادر پس از زید را

آنکه آغاز کرد اندوه خوردن با ایشان جازر اند و هفتال
شده است تا آنکه بمحل رسیده است هر
اینها بیابند و بامزینند و پاشند اندکی از
ایشان دور شد و سجود کرد بر روی و در
نماز ایستاد و می گفت ای پدر من اگر شاید
این شربت از من بگذرانی اما خواست من
نشود بلکه مرا تو آنکه پیش شاگردان آمد
دید که خفته اند بصفای گفت نمی توانستید
یک ساعت بامزینند از بودن آگاه شوند
و نماز کنید تا در بلا نیفتید جاز مستعد
است و اما ده لیکن تن رنجور است و ضعیف
دگر بار رفت بنماز ایستاد دوم بار و گفت
ای پدر اگر نمی شاید این شربت از من بگذرد
تا آنکه بیایم شام خواست تو شود باز آمد

۵۰
دید که خفته اند بر آن که چشمشان را خوابان
شد بود بر آن حالشان گذشت و رفت
بار نماز کرد و همان سخن گفت که گفته بود
بیشتر تلاطم اند و گفت اکنون بخسبید که
وقت رسید و فرزند آدمی گرفتار شود
در دست کنگاران برخیزند تا بروید اند
رسید اند که بدست می دهند درین میان که
این سخنهای گفت بود از اسخرطوطی یکی
از دوازه درآمد و با او بودند جمعی
بسیار بشمشیر و جوب و نیزه و حربه از
بیشتر بر رکان پیشوایان و پیران جماعت بود
نشان داده بود و گفته اند که بوسه در هر
او با شید بکنید در حال پیش عیسی آمد
سلام بر تو ای بزرگوار من پس بوسه داد عیسی

گفت بدو باز بانجامی از مردمان پیش
آمدند و دست نهادند و گرفتند آنکه یکی
از شاگردان که با او بودند شمشیر کشید و زد
بر پیک بزرگ امامان و کوشش برید بوی
گفت عیسی شمشیر در نیام کن هر چه
بشمشیر آیند همه بشمشیر روندی بند آری تو
که نتوانی از پیک خود خواستی که این ساعت
بیش از ده هزار تو من از فرشتگان
بخشد اما کتابها چون راست شود اندک
گفت و احبست که چنین شود آنکه عیسی
بان جماعت گفت آمده است بر من شمشیرها
و جوها چنانکه هر روز از اینده همه روز
باشما بودم در هیچک نشسته و تعلیمی
داادم و نگرفتید مرا برای آن چنین شد کتابها

پیغمبران راست شوند آنکه شاگردان او را
 رها کردند و کثرت بخشند ایشان که عیسی را گرفته
 بودند پیش قیافا بردند که بزرگ امامان بود
 در سری که پیشوایان و پیران بودند اما
 شمع و صفا در پی او می رفت تا رسید بسرای
 پسران در وقت و با سرهنگان نشست تا
 ببیند که چه می شود آنکه مهمانی امامان و
 پیران و جماعت می خواستند تا بهانه لاورند
 و گواهان می جستند تا گناه بر عیسی در ست
 گشتند و بخت بگشند نیافتند هیچ گناهی
 در او نداشتند و مردمانند و گفتند ما شنیدیم
 که او گفت این همه کل را خراب کنید و بعد
 سه روز من را با داران کنیز پس سرور ایشان
 برخاست و گفت جواب ندهی این کسان را که برو

این کواهی می دهند او خاموش شد و هیچ نمی گفت
پس منبر امامان گفت سوگند می دهی
بحق خدا بی زنده که ما را خبر دهی تویی
مسیح این ابد عیسی بوی گفت تو لقی راستی
گویم بشما که ازین ساعت باز بینید فرزندان
ادمی را نشسته بر دست راست بزرگوار
و او بیاید با ابراسیمان آنکه بزرگ امامان
جامه خورایاره کرد و گفت از راست
افترا کرد حاجت کواهان نیست آنکه سلب است
کفر گفت چه واجبست گفتند مرد ز برو
واجبست آنکه در روی او خور کردند و قومی
از ایشان بر سر او می زدند و می گفتند پیغمبری
کن و بگو بای مسیح کیست که ترا زده است
اما همچون صفا بود در سر نشسته بود بیرون

8
زنی آمد و گفت تو نبی با عیسی ناصری بودی منکر
شد برادر همگان و گفت ندانم چه می گوئی
چون بیرون رفت زنی دیگر گفت این با عیسی
ناصری بود دیگر بار منکر شد و سوگند خورد
که این مرد را نمی شناسم بعد از آن بندگاز که
ایستاده بودند نزد یک صفا آمدند و گفتند
راستست که تو نبی از یسانی و سخن گفتن تو بود
تو گواهی می دهی آغاز کرد خود را لعنت کردن
و بسوگند گفتن که از مرد را نمی شناسم و ندانم
از ساعت خروس بانگ نزد شمعوز باز آورد
سخن عیسی که گفته بود که + پیش از بانگ
خروس سه بار منکر شوی پس آنکه از اینجا
بدرامند و سخت زار گریه آغاز کرد و بسیار
گریست چون روز شد گنگاج کردند سرورال

اما مان و پیران جماعت تا او را بکشند آنکه دستها
بستند و بسرای فیلاطوس بردند امیر شهر
چون یهود دادند زحمت مسیح پشیمان شد
و رفت پیش سرور اما مان و آن نفقه که بر سوت
داده بودند گاهنواز و پیران باز گردانید
و گفت خطا کردم که بدست دادم خون
لثام را ایشان گفتند ما را چه بال تودانی پس
از مال برایشان انداختند در هر یک و
انجا رفت خود را خبه کرد ایشان گفتند
یوانیس که این مال را در خانه قربان بلداری
زیرا که بهاء خوشت کنج کردند و بدان
دری خریدند که دستگیر کوزه گران خوانند
و آنرا کورستان غریبان ساختند و بدین
سبب تا امروز از مقام راه خون خوانند

و تمام شد سخن پیغمبر که گفت کفر هم سی نفره
بها خود پاک اند شرط کرده بودند بافر
بنی اسرائیل و بدادم انرا در بهای دبه کوزه
چنانکه خدا بمفرمود و چون عیسی در
پیر فیلاطوس حاکم ایستاد گفتش
تویی ملک یهودیان عیسی گفت تو گفتی
و در آن میان اما مان و پیران بروی او
حنس می گفتند او هیچ یک را از ایشان جواب
نمی داد آنکه فیلاطوس گفت نمی شنوی
که بر توجیه کواهی می دهند هیچ جواب نداد
و نه یک حرف را فیلاطوس سخت عجب ماند
ایشان را عادت می که والی در هر عیدی برای
ایشان یک زندانی را آزاد کند آنکه ایشان
خواهند و یک مردی شناخته در زندان
کره

کرده بودند نام او این را گفت با ایشان فیلاطوس
لذا میگوید خواهید که ازاد کنم برای شما این ابار
یا عیسی ناصری را که مسیح خوانندش این
گفت فیلاطوس بسبب آنکه انسب که
از حبسوی این عمل کردند چون والی بر تخت
خود نشست ز لشیر پیش کس فرستاد و گفت
ببین چگونه حذر کنی از خود این پالای
کنانه در پوزه او فرو بره که امشب برای او
در خواب رحمت بسیار دهم اما جماعت بزرگان
کشیشان و پیران درخواست کردند از جماعت
که بر ابار ازاد کنند و عیسی را بکشند پس
والی جواب داد و گفت کی را خواهید ازین
هر دو تا ازاد کنم برای شما ایشان جمع گفتند
بر ابار والی گفت با ایشان او را که عیسی مسیح

خوانند چه کنم همه گفتند بردار کن فیلاطوس
 گفت چه گناه کرده است ایشان بیاندیشند
 گفتند بردار کن بردار کن چون فیلاطوس
 دید که سخن با ایشان فایده نمی دارد آب
 خواست و هر دو دست خود را شست
 و گفت برادر مردم فرزبری ام از خور این
 پال شما دانید جماعت باند زدند و گفتند
 خوش بر ما و بر سر از ما آنکه بر آبار ازاد
 کردند و عیسی را شکنجه دادند خوب و ایشان
 داد تا بردار کنند در حال پیاپیان او را
 گرفتند و جماعت خلایق کردند و
 جامه ها بر بکنند و او را جامه سرخ
 پوشانیدند و بر سر او کلبلی نهادند از
 خار ساخته و یک نخ بدست او دادند و بکشش

بناورد و مانند وی گفتند سلام بر تو ای ملک
جهودان و در روز او خیمه می انداختند و بان
نی بر سر او زدند این همه تسبیح با وی کردند
از جامه سرخ که پوشانیده بودند بر
کنند و جامه خودش پوشانیدند
و بردندش تا بردار کنند در راه که می رفتند
مردی را دیدند نام او سمعون قوری
او را نسخه گرفتند تا جواب او بخش بر
کبرد بجای آوردندش که نام او
جمله که تفسیرش کله سراسر است از ایشان
ابو خواست در سر که خط را میخند و دادند
تا بیا شامند بخشید و نیا شامید چون
او میخندش جامه او را بفرعه بخش کردند
انجا قومی نشستند و نگاه می داشتندش

بر بالاد سر اولوحی نها خلد و نبشته
اینست ملک یهودیان با او در داوختند
یکی بردست راست و یکی بردست چپ و هر
یکی لذت سیر جنبانیدی و تسخر کردی
و گفتی ای خراب کنندک همه کل و بسه روز
ابا داز کنندک خود را خلاص گیر اگر تو
فرزند حلا هستی از درخت بدو و همچنان
سرور از امامان با پیر از معتنی له می گفتند
اینکه دیگران از زند می کرد چرا خود را زند
نمی کنند اگر او ملک است از ان اسراسل از
صلیب فرو اند تا ببینیم و بوی یل ویم
اگر تو کل دازد برخدا که او را خلاص کند
و زنده کرد اند اگر بر کند است همچنان
از در و در سر زرش می کردند که با او بردار

ای

در ششم ساعت از روز تا نیم ساعت تاریکی
ممه زمین را بوشانید عیسی یا بکشید
و گفت ایکی ایکی چرا مرا گذاشتی چون آن
کسان که آنجا بودند شنیدند گفتند البتة
می خوانند تا بیاید او را خلاص کند انکه یکی
از ایشان قدحی پر کرد از سرکه و بر سر می نهاد
و می خورانید دیگران می گفتند رها کن
تا ببینیم که آیا بیاید و او را بر هاند انکه
عیسی او را بلند کرد و جان سپرد در آن
ساعت پرده در هیچکس نپایه شد از
بالا تا بنیز و زمین لرزید و سنگها شکافت
و کوره ها شکافته شد و بسیار از مردم کان
یا کان زنند شدند و از کور برون آمدند
و بیت المقدس رفتند و بسیار از ایشانرا

دیدند اما ایشان که عیسی را نیکو داشتند
 چون دیدند که زمین لرزید و از عجایبها
 بزرگ سخن می شنیدند و گفتند از بر آسمانی
 این فرزند خداست الحجاب بودند زبان بسیار
 آنها که در پی عیسی افتاد بودند از جلیل
 تا خدمتش گشتند یلی از ایشان مریم مجدلانی
 و مریم مادر یعقوب و یوسا و مادر فرزندان
 زبیدی چون شب هنگام شد آمد مردی
 توانگر از رومه نام او یوسف اوشا کرد
 شده بود مسیح را پیش فیلطوس آمد
 و بن عیسی را خواست فیلطوس فرمود
 تا بوی دادند یوسف بن گرفت و در
 جامه کتان بپاک لفتن کرد و او را در کود
 نو که ساخته بود برای خود از سنبل

تراشید که نهاد بر او مردند سنگی بزرگ
بروی نهادند و رفتند هر یک بر محل و ما
در یکراختن نشسته بودند بر او میزدند
چون بامداد شد بعد از روز از بند آمدند
آنها بر کهنه و پیراهن و دامنهای پیش
فلاطوس و گفتند ای خداوند پادشاه
ما را که از کم راه گشته بودیم باوقی
۲ هنوز زنده بود که بعد از سه روز از
کوه برخیزد و میخواستیم تا بفریای که
با حیاط تمام کوه را و آنکه دارند بنا شد
۳ شاگردان او شب بیایند و او را بدرجند
و مردم بگویند که برخاست از کوه آنکه
این مردم بتی از پیشین باشد فلاطوس
با ایشان گفت یاران را برید بروند سپارش

کنند تا پاسبانی کشد چنانکه شما دانید ایشان
 رفتند و کور را مهر کردند و بزرگان ایشان
 و پاسبایان سپردند چون شب هنگام شبیه
 شد که صبحا حشر یکشنبه باشد آمد مردم
 مجدانی و مردم دیگر تا زیارت کور کنند ناگاه
 هیبتی و زلزله عظیم افتاد و ترسیدند
 فرشته خدا از آسمان آمد و بود و سواران
 کور برداشته و بران سنک نشسته دیدار
 او همچو برق درخشان بود و جامه او سپید
 همچو برف پاسبانان از او ترسیدند افتادند
 بزرگترین همچو مردگان خفتند و فرشته بزنان
 شما می رسید که بآلندارید عیسی که بردار
 شد اینجا نیست از کور برخاست و رفت
 همچنانکه گفت شما جایگاهش بیابید ببینید

گفت

وزود بروند و شاگردان را مرده دهند که بر
خاست از میان مردگان و پیش از شما مجید بود
انجا شینید انک شما را معلوم کردم ایشان
هر دو دیدند با ترس و شادی بزرگ تا
شاگردان را خبر دهند ناگاه عیسی بر ابرامد
و گفت سلام بر شما هر دو پیش او سجود کردند
و پیش قدمش بوسه دادند بندیشان گفت
مترسید بروید بگویند برادران من تا
مجلیل روند انجا را بینند چون رفتند
جماعتی از یاسبانیان شهر رفتند جر کردند
بزرگان اما از راهی به رجه شد پس ایشان
جمع شدند با بندگان خود و کنعاج کردند
و مال بسیار بپاسبانان دادند و ایشانرا
اموختند که بگویند شاگردان او در شب آمدند

2
و در دیدند و ما خفته و اگر طلبیدند ما
ما چند آنی خدمت کنیم که راضی گردانیم
اورا چون با سپاهانان بر شویست سندان
انج با ایشان آموخته بودند بجا آوردند
و این خبر میان یهودیان فاش شد تا امروز
اما تلامید یازده رفتند سوکوه جلیل انجا
که وعده داده بود عیسی جواز دیدندش
اورا سجود کردند کسی از ایشان در کار او شل
برد عیسی نزدیک ایشان رفت و با ایشان
گفت بدرستی که داده شد مرا هر پادشاهی
که در آسمان و زمین است چنانکه پذیرم مرا
فرستاد همچنان من شمارا می فرستم برویند
و مزدگانی دهند و شاکر گردانند همه
امتها را و بشویند ایشانرا بنام پدر

ولیسر و جاز پاک و بیاموزانند تا نگاه دارند
 هر چه فرمودم بشما و انک من باشما هستم
 در همه روزگار تا آخر دبیقین
 و سکر خدا را باد همیشه

تمام شد مبارکی هر که رسول برگزید
 منی که بن باز عبرانی گفته است در وایت
 فلسطین بیست و هشت فصل است
 در تاریخ اوایل مجید در سنه ای که سیما

خدا این بهار فرزند که بخواند و رحمت خواهد
 بر نویسند ضعیف مسعودی بنوهم

Biblioteca Apostolica Vaticana ALL RIGHTS RESERVED

79

Biblioteca Apostolica Vaticana ALL RIGHTS RESERVED © Biblioteca Apostolica Vaticana ALL RIGHTS RESERVED

79

الله
تو جان
ارمني

Biblioteca Apostolica Vaticana ALL RIGHTS RESERVED © Biblioteca Apostolica Vaticana ALL RIGHTS RESERVED

80

Biblioteca Apostolica Vaticana ALL RIGHTS RESERVED © Biblioteca Apostolica Vaticana ALL RIGHTS RESERVED

80

Questo è l'Euangelio di S. Matteo in lingua Persiana
ricomposciuto e trasportato da Gioamb^o Vercell^o Jor.
in Roma. Da che antichità sia si uedrà dalle
parole persiane che stanno nella p.^a facciata
Conhagnate di una mano che ho had^{le} che in
telligenza e lodig^{ne} di chi leggerà.

È venuto a fine con la Benediz.^{ne} l'Euangelio
^{Benedetto Apostolo}
di S. Matteo, che in lingua Ebraica lo compose
nel paese di Palestina è di vent'otto Capitoli
nel Computo del 5.º mese di Nageb nell'anno
settecento dodici:

È conto credo che sia secondo i Mavmettani che
lo scrittore etendo in que paesi parlò all'vranza
loro e q.^o molo da ad intendere il mese Nageb
che è uno de loro mesi di m.^a che correndo il
loro computo 1006. in q.^o anno della ma
salute 1598. il libro viene ad essere stato
scritto già sono anni 294.

Biblioteca Apostolica Vaticana ALL RIGHTS RESERVED © Biblioteca Apostolica Vaticana ALL RIGHTS RESERVED

3774

Biblioteca Apostolica Vaticana ALL RIGHTS RESERVED © Biblioteca Apostolica Vaticana ALL RIGHTS RESERVED

Biblioteca Apostolica Vaticana ALL RIGHTS RESERVED ©
© Biblioteca Apostolica Vaticana ALL RIGHTS RESERVED

Biblioteca Apostolica Vaticana ALL RIGHTS RESERVED ©
© Biblioteca Apostolica Vaticana ALL RIGHTS RESERVED

© Biblioteca Apostolica Vaticana ALL RIGHTS RESERVED

Vat. pers.

4

LIBRERIA VATICANA ALL'INCHIESTA

42

ولینہ در دل رفتند عیسی گفت ہر ہا کہ پندہ اسمانی
من نشانند بر کندہ شود ایشان را بکندار بندگی نابینا
ورہبران نابینا یار ز پراکلی کور را کور کشند
شود ہر دو در جاہ افتند شعور سخت ای
خداوند این مثل را برای ما تفسیر کن جوہر داد
شما ہنوز در نمی یابید کی اینے در دہن رود بشکم
رود و از شکم ہمراہ افتد اما اینے از دہن
بیرون آید از دل بیرون مجاہد و انست کہ
ادمی را در پلید می کند و از اندیشہ ہلاست
مثل اندیشہ زنا کاری و کشتن و کولہی روح
ایر چنین کارہا ادمی را نجس کند اما
خوردن بخ ستن شستن تفاوت نکند و پلید
نکرداند انکہ از انجا بکہ عیسی نقل کرد
وامند بکند اگر د صورت و صید اشفا

